

Официален вестник

на Европейския съюз

С 426

Издание
на български език

Информация и известия

Година 60

12 декември 2017 г.

Съдържание

IV Информация

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Сметна палата

2017/C 426/01	Обобщаващ доклад за резултатите от извършения от Сметната палата годишен одит на съвместните предприятия на ЕС в областта на научните изследвания за 2016 година	1
2017/C 426/02	Доклад относно годишните отчети на Съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ за финансовата 2016 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	8
2017/C 426/03	Доклад относно годишните отчети на Съвместното предприятие „Чисто небе“ за финансовата 2016 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	15
2017/C 426/04	Доклад относно годишните отчети на Съвместно предприятие ECSEL за финансовата 2016 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	23
2017/C 426/05	Доклад относно годишните отчети на Европейското съвместно предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия за финансовата 2016 година, придружен от отговора на Съвместното предприятие	31
2017/C 426/06	Доклад относно годишните отчети на Съвместното предприятие „Горивни клетки и водород“ за финансовата 2016 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	42
2017/C 426/07	Доклад относно годишните отчети на Съвместното предприятие на инициативата за иновативни лекарства за финансовата 2016 година, придружен от отговора на Съвместното предприятие	49
2017/C 426/08	Доклад относно годишните отчети на Съвместно предприятие за изследване на управлението на въздушното движение в единното европейско небе за финансовата 2016 година, придружен от отговора на Съвместното предприятие	56
2017/C 426/09	Доклад относно годишните отчети на Съвместното предприятие Shift2Rail за финансовата 2016 година, придружен от отговора на Съвместното предприятие	64

BG

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

СМЕТНА ПАЛАТА

Обобщаващ доклад за резултатите от извършения от Сметната палата годишен одит на съвместните
предприятия на ЕС в областта на научните изследвания за 2016 година

(2017/C 426/01)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Страница
ВЪВЕДЕНИЕ	1-6	2
Обща информация	1-2	2
Съвместни предприятия, работещи в областта на научните изследвания — публично-частни партньорства на ЕС с промишления сектор и с държавите членки	3-4	2
Бюджети на ЕС за съвместните предприятия, работещи в областта на научните изследвания	5-6	2
ПОДХОД НА ОДИТА	7-10	3
Настоящите механизми за одит са действащи, но неефективни	7-10	3
РЕЗУЛТАТИ ОТ ОДИТА	11-34	3
Одитни становища без резерви относно надеждността на отчетите на всички съвместни предприятия	11	3
Одитни становища без резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции за седем от осем съвместни предприятия	12-13	3
Сметната палата насочва вниманието към рисковете, свързани с участието на ЕС в разходите по проекта „ITER“	14-19	3
Коментари от специфичните доклади на ЕСП	20-33	4
Бюджетно и финансово управление	21	4
Заключителният етап на 7РП показва забавяне на вноски от партньорите от промишления и научноизследователския сектор	22-24	4
Началният етап на програма „Хоризонт 2020“ показва високо ниво на вноските от партньорите от промишления сектор за допълнителни дейности	25-26	4
Вътрешните контроли по принцип са ефективни и са задържали процента грешки под 2 %	27-33	5
Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години	34	5
ЗАКЛЮЧЕНИЯ	35-38	5
ПРИЛОЖЕНИЕ — ДЕЙНОСТИ, БЮДЖЕТ И СЛУЖИТЕЛИ НА СЪВМЕСТНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ		7

ВЪВЕДЕНИЕ**Обща информация**

1. Сметната палата извърши одити и формулира становища относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г., за осем съвместни предприятия на ЕС в областта на научните изследвания:

- Съвместно предприятие F4E (ITER) — Развитие на термоядрената енергия;
- Съвместно предприятие БП — Биотехнологични производства;
- Съвместно предприятие „Чисто небе“ — Екологично чисти технологии за въздушен транспорт;
- Съвместно предприятие на ИИП — Инициатива за иновативни лекарства;
- Съвместно предприятие ГKB — Горивни клетки и водород;
- Съвместно предприятие SESAR — Изследване на управлението на въздушното движение в единното европейско небе;
- Съвместно предприятие ECSEL — Електронни компоненти и системи;
- Съвместно предприятие Shift2Rail (S2R) — Иновативни решения във връзка с продуктите в железопътния сектор.

2. В настоящия обобщаващ доклад се представят накратко одитните резултати (становища и коментари), публикувани в специфичните годишни доклади относно съвместните предприятия за 2016 г. Обобщаващият доклад не представлява одитен доклад или становище.

Съвместни предприятия, работещи в областта на научните изследвания — публично-частни партньорства на ЕС с промишления сектор и с държавите членки

3. Съвместните предприятия са публично-частни партньорства с важна роля за изпълнението на изследователската политика на Европейския съюз (ЕС) в определени области. Освен ЕС, който е представляван от Комисията, членове на съвместните предприятия са различни публични и частни партньори от сдружения от промишления и научноизследователския сектор. Повечето от съвместните предприятия следват двустранен модел с участието на Комисията и партньори от промишления/научноизследователския сектор, или тристранен модел, при който се включват също така и държавите членки (Съвместно предприятие ECSEL).

4. Членовете участват във финансирането на дейностите на съвместните предприятия. Финансирането от ЕС е осигурено от бюджета на ЕС за научни изследвания чрез Седма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие (7РП) и програма „Хоризонт 2020“⁽¹⁾. Партньорите, свързани с промишлеността и научните изследвания, предоставят непарични и парични вноски. В случая на четири съвместни предприятия („Чисто небе“, ГKB, БП и S2R) частните партньори предоставят също така непарични вноски с минимален размер за „допълнителни дейности“, които са извън работните програми на съвместните предприятия, но са в обхвата на техните цели.

Бюджети на ЕС за съвместните предприятия, работещи в областта на научните изследвания

5. Общият бюджет на съвместните предприятия през 2016 г. възлиза на 1,8 млрд. евро (2015 г. — 1,4 млрд. евро) или 1,3 % (2015 г. — 1 %) от общия бюджет на ЕС. Общият размер на непаричните вноски от партньорите, свързани с промишлеността и научните изследвания, се очаква да бъдат приблизително същите. Към края на 2016 г. в съвместните предприятия работят 633 служители (2015 г. — 562).

6. В приложението е представена информация относно дейностите, бюджета и броя на служителите в съвместните предприятия.

⁽¹⁾ Съвместните предприятия SESAR и S2R получават финансиране и от Трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T).

ПОДХОД НА ОДИТА

Настоящите механизми за одит са действащи, но неефективни

7. Съгласно член 208, параграф 4 и член 209, параграф 2 от Финансовия регламент на ЕС, одитът на надеждността на отчетите на всички съвместни предприятия е възложен на независими външни одитори (одиторски дружества). Надеждността на годишните отчети на съвместните предприятия F4E и SESAR е проверявана от независими външни одиторски предприятия от 2014 г. насам. За останалите съвместни предприятия („Чисто небе“, БП, ГKB, ИИЛ, ECSEL и S2R) одитът на надеждността на годишните отчети е извършен от външни одиторски дружества за пръв път през 2016 г.

8. В съответствие с международните одитни стандарти Сметната палата провери дейността, извършена от одиторските дружества, и получи достатъчна увереност, че може да разчита на техните резултати при формулирането на своите одитни становища относно надеждността на годишните отчети на съвместните предприятия за 2016 г.

9. Както и в предходни години, Сметната палата продължава да носи изключителната отговорност за одита на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Одитният подход на ЕСП включва проверки по същество на представителни извадки от операции във връзка с плащания и приходи, аналитични процедури за преглед, както и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол на всяко от съвместните предприятия. Сметната палата провери също така качеството на извършените от независимите външни одитори последващи одити на декларираните разходи на бенефициентите по безвъзмездна финансова помощ от 7РП. ЕСП получи достатъчна увереност, че може да разчита на техните резултати като основа за своите одитни становища относно законосъобразността и редовността на плащанията.

10. Одитът от 2016 г. обаче показва, че възлагането на външен изпълнител на частта от одита, свързана с надеждността на отчетите, значително е увеличило административната тежест и е довело до припокриване на одитната дейност.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОДИТА

Одитни становища без резерви относно надеждността на отчетите на всички съвместни предприятия

11. Годишните отчети на всички осем съвместни предприятия дават вярна представа във всички съществени аспекти за тяхното финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от тяхната дейност и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на приложимите финансови регламенти и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията.

Одитни становища без резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции за седем от осем съвместни предприятия

12. Операциите, свързани с годишните отчети за годината, приключила на 31 декември 2016 година, са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти за седем съвместни предприятия (F4E, БП, „Чисто небе“, ИИЛ, ГKB, SESAR и S2R).

13. Както и през 2015 г., Сметната палата изразява становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции на Съвместното предприятие ECSEL. Действащите механизми в Съвместното предприятие ECSEL за последващи одити на бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ по 7РП не позволяват изчисляването на надежден претеглен процент грешки или остатъчен процент грешки за неговите плащания по 7РП. Ето защо Сметната палата не е в състояние да формулира заключение относно това дали последващите одити предоставят достатъчна увереност по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите междинни и окончателни плащания за проектите по 7РП, управлявани от Съвместното предприятие. Този въпрос е свързан със системата за контрол, наследена от Съвместното предприятие ECSEL от неговите предшественици (съвместните предприятия ENIAC и ARTEMIS), и вече няма да бъде актуален при изпълнението на проекти по програма „Хоризонт 2020“.

Сметната палата насочва вниманието към рисковете, свързани с участието на ЕС в разходите по проекта „ITER“

14. Одитните становища на Сметната палата относно годишните отчети на Съвместното предприятие F4E са придружени от параграф за обръщане на внимание⁽²⁾ относно участието на ЕС в разходите по проекта „ITER“.

⁽²⁾ Параграфът за обръщане на внимание се използва, за да се привлече вниманието към въпрос, който не представлява съществена неточност в отчетите, но е изключително важен за разбирането на тези отчети.

15. През ноември 2016 г. новият Съвет на ITER е одобрил нов график и оценка на разходите за проекта „ITER“, като срокът за постигането на първата стратегическа част от етапа на изграждане на проекта („Първа плазма“) е декември 2025 г., а очакваният срок за завършване на целия етап на изграждане е декември 2035 г. Това представлява забавяне от 15 години в сравнение с първоначално планираните срокове.

16. Въз основа на новите параметри на проекта Съвместното предприятие F4E е преизчислило свързаните разходи при приключването на етапа на изграждане на проекта „ITER“. Резултатите са представени на Управителния съвет на Съвместното предприятие през декември 2016 г. и предвиждат допълнителна нужда от финансиране от ЕС в размер на приблизително 5,4 млрд. евро за етапа на изграждане след 2020 г. (82 % увеличение спрямо предишния одобрен бюджет от 6,6 млрд. евро).

17. Освен това Съвместното предприятие F4E трябва също така да допринесе за оперативния етап на проекта „ITER“ след 2035 г., както и за последващите етапи на деактивиране и извеждане от експлоатация на проекта. Размерът на тези разходи все още не е изчислен.

18. През юни 2017 г. Комисията публикува съобщение относно приноса на ЕС към проекта „ITER“, като потърси подкрепата на Европейския парламент и мандат от Съвета на ЕС, за да може да одобри новите параметри. Комисията е предложила резерв за непредвидени обстоятелства до 24 месеца по отношение на графика и 10—20 % по отношение на бюджета. Сумата от 6,6 млрд. евро, приета от Съвета на ЕС през 2010 г., сега служи като таван за разходите на Съвместното предприятие до 2020 г.

19. Сметната палата счита, че въпреки че са били предприети положителни действия за подобряване на управлението и контрола на етапа на изграждане на проекта „ITER“, продължава да съществува риск от допълнителни увеличения на разходите и забавяне на изпълнението на проекта.

Коментари от специфичните доклади на ЕСП

20. Без да противоречи на изразените от нея становища, Сметната палата изразява редица коментари в своите специфични годишни доклади относно съвместните предприятия с цел да подчертае важните въпроси и да определи области, които имат нужда от подобрене.

Бюджетно и финансово управление

21. В четири случая („Чисто небе“, ИИЛ, ГKB, SESAR), нивото на усвояване на бюджетните кредити за плащания през 2016 г. е значително по-ниско от очакваното, което се дължи на закъснения при сключването на договори за безвъзмездна помощ („Чисто небе“, ИИЛ), по-малко от очаквания брой договори за отпускане на безвъзмездна финансова помощ след оценката на поканата за представяне на предложения (ГKB), или закъснения при изпълнението на проектите от бенефициентите и/или представяне на техните декларации за разходи (SESAR). По отношение на ИИЛ ниското ниво на изпълнение на бюджета е свързано също със значително намаляване на разходите за програмата „Ебола+“ след отслабването на епидемията.

Заклучителният етап на 7РП показва забавяне на вноски от партньорите от промишления и научноизследователския сектор

22. Сметната палата докладва относно многогодишното бюджетно изпълнение от страна на съвместните предприятия на програмите 7РП, TEN-T и „Хоризонт 2020“.

23. За 7РП към края на 2016 г. се очаква, че общият размер на вноските (непарични и парични) от партньорите от промишления и научноизследователския сектор ще бъде подобен на паричните вноски на ЕС. Въпреки това, за всички съвместни предприятия вноските на частните партньори са били малко по-малки от тези на ЕС. За Съвместно предприятие ИИЛ обаче неизплатените вноски от промишления сектор възлизат приблизително на 220 млн. евро (които се равняват на 30 % от паричната вноска на ЕС).

24. През 2016 г. програмата „Хоризонт 2020“ все още е в своя предварителен етап, а паричната вноска на ЕС е използвана за авансово финансиране на първата вълна от договори за безвъзмездна помощ с партньорите от промишлеността и с други бенефициенти. Това обяснява ниското ниво на непаричните вноски, декларирани от партньорите от промишления сектор към края на 2016 г.

Началният етап на програмата „Хоризонт 2020“ показва високо ниво на вноските от партньорите от промишления сектор за допълнителни дейности

25. В някои случаи партньорите от промишления и научноизследователския сектор могат също така да декларират непарични вноски за допълнителни дейности, които са извън работните програми на съвместните предприятия („Чисто небе“, БП, S2R, ГKB). Към края на 2016 г. партньорите вече са декларирали значителна част от минималните суми,

определени в учредителните регламенти на съответните съвместни предприятия за целия период на „Хоризонт 2020“ (БП — 17 %; „Чисто небе“ — 36 %; S2R — 43 %; ГKB — 66 %). От съвместните предприятия не се изисква да разкриват в своите годишни отчети непаричните вноски за допълнителни дейности и ЕСП не разполага с правомощия да одитира декларираните суми.

26. Допълнителна информация относно многогодишното изпълнение на бюджета може да бъде намерена в годишните отчети за дейността на съвместните предприятия.

Вътрешните контроли по принцип са ефективни и са задържали процента грешки под 2 %

27. Съвместните предприятия са въвели процедури за предварителен контрол въз основа на проверки на финансови и оперативни документи и са наели независими външни одиторски дружества да извършват последващи одити на бенефициентите. Тези проверки са ключови инструменти за оценяване на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции по плащания, в т.ч. паричните и непаричните вноски от членовете от промишления и научноизследователския сектор.

28. Въз основа на резултатите от последващия одит на плащанията на безвъзмездна финансова помощ по 7РП към края на 2016 г. всички съвместни предприятия (с изключение на ECSEL) са изчислили и докладвали процент остатъчни грешки под 2 %. Това беше потвърдено от прегледа на ЕСП на работата на външните одиторски дружества.

29. За плащанията на безвъзмездна помощ по програма „Хоризонт 2020“ до края на 2016 г. не са приключени никакви последващи одити. Поради това становището на Сметната палата относно законосъобразността и редовността на плащанията по програма „Хоризонт 2020“ се базира само на резултатите от извършените от нас проверки по същество и анализ на системите за вътрешен контрол на съвместните предприятия. За всички съвместни предприятия процентът грешки е под прага на същественост от 2 % от окончателния бюджет.

30. В края на 2016 г. две съвместни предприятия („Чисто небе“ и ИИЛ) са завършили само частично интегрирането на системите си за контрол по програма „Хоризонт 2020“ към общите инструменти на Комисията за управление и мониторинг на безвъзмездната финансова помощ по програма „Хоризонт 2020“.

31. През 2016 г. две съвместни предприятия (SESAR и S2R) са предоставили безвъзмездна финансова помощ по програма „Хоризонт 2020“ на проектни консорциуми въпреки факта, че извършените от Изпълнителната агенция за научни изследвания проверки на финансовата устойчивост на бенефициентите са показали недостатъчен финансов капацитет на членовете от промишления сектор, координиращи консорциумите.

32. Действащата система на съвместното предприятие „Чисто небе“ за мониторинг и уравниване на авансовото финансиране на програма „Хоризонт 2020“ е позволила натрупването на приблизително 176 млн. евро дължими авансови средства, като така е увеличила финансовия риск за съвместното предприятие.

33. По отношение на процедурите за възлагане на поръчки две съвместни предприятия (SESAR и S2R) са определили максимален размер на бюджета за поръчките. Този максимален размер обаче не се основава на систематична процедура за оценка на разходите или на подходяща система за определяне на разумна пазарна цена. На практика повечето получени оферти са се доближавали до максималния бюджет, т.е. това не гарантира разходната ефективност на многогодишните договори за услуги на съвместните предприятия.

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

34. При повечето случаи съвместните предприятия са предприели корективни действия за проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години, отправени в предишни специфични годишни доклади на ЕСП. За подробна информация вж. приложенията към докладите на ЕСП.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

35. По отношение на всички съвместни предприятия Сметната палата изразява становища без резерви относно надеждността на отчетите за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г.

36. По отношение на седем от осемте съвместни предприятия Сметната палата изразява становище без резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г. Сметната палата изразява становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции на Съвместно предприятие ECSEL, тъй като не може да бъде получена достатъчна увереност относно надеждността на неговите вътрешни контроли за плащанията на безвъзмездна помощ по 7РП.

37. Сметната палата е отправила коментари относно въпроси, свързани с изпълнението и управлението на бюджета, системите за вътрешен контрол и процедурите за обществени поръчки, които обаче не са засегнали нейните становища.

38. Във връзка със съвместното предприятие F4E Сметната палата отбелязва, че въпреки че са били предприети положителни действия за подобряване на управлението и контрола на етапа на изграждане на проекта „ITER“, продължава да съществува риск от допълнителни увеличения на разходите и забавяне на изпълнението на проекта.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Дейности, бюджет и служители на съвместните предприятия

СЪВМЕСТНО ПРЕДПРИЯТИЕ	Отговорна генерална дирекция	Област на политика	Област на дейност	Окончателен бюджет (в млн. евро)		Брой на служителите	
				2015 г.	2016 г.	Към 31.12.2015 г.	Към 31.12.2016 г.
БП	ГД „Научни изследвания и иновации“	Научни изследвания	Продукти на биологична основа и биоторица	21,1	66	13	20
„Чисто небе“	ГД „Научни изследвания и иновации“	Научни изследвания	Въздухоплавателни технологии	245,9	287,8	36	41
ECSEL	ГД „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“	Научни изследвания	Електронни компоненти и системи	161,5	244,1	28	29
F4E — ЯДРЕН СИНТЕЗ ЗА ЕНЕРГИЯ	ГД „Енергетика“	Научни изследвания	Термоядрен синтез	586	720	383	415
ГКВ — ГОРИВНИ КЛЕТКИ И ВОДОРОД	ГД „Научни изследвания и иновации“	Научни изследвания	Горивни клетки и водородни технологии	95,1	98,3	26	26
ИИП — ИНИЦИАТИВА ЗА ИНОВАТИВНИ ЛЕКАРСТВА	ГД „Научни изследвания и иновации“	Научни изследвания	Разработване на и достъп до иновативни лекарства	195,4	209,3	35	41
SESAR	ГД „Мобиленост и транспорт“	Научни изследвания	Управление на въздушното движение	136,9	157,1	41	44
S2R — SHIFT2RAIL	ГД „Мобиленост и транспорт“	Научни изследвания	Железопътен сектор	—	51,4	—	17
Общо				1 441,9	1 834	562	633

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ за финансовата 2016 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие

(2017/C 426/02)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Стр.
ВЪВЕДЕНИЕ	1-9	9
Създаване на Съвместно предприятие „Биотехнологични производства“	1-2	9
Управление	3-5	9
Цели	6	9
Ресурси	7-9	9
СТАНОВИЩЕ	10-22	10
Становище относно надеждността на отчетите	11	10
Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите	12	10
Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите	13	10
Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление	14-16	10
Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях	17-21	11
БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	23-27	11
Изпълнение на бюджета за 2016 г.	23	11
Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“	24-27	11
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ	28	12
Рамка за вътрешен контрол	28	12
ПРИЛОЖЕНИЕ — ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С КОМЕНТАРИ ОТ ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ . . .		13

ВЪВЕДЕНИЕ

Създаване на Съвместно предприятие „Биотехнологични производства“

1. Съвместно предприятие „Биотехнологични производства“ („БП“) със седалище в Брюксел е създадено през май 2014 г. ⁽¹⁾ за период от десет години и започва своята самостоятелна дейност на 26 октомври 2015 г.
2. Съвместно предприятие „БП“ представлява публично-частно партньорство в областта на биотехнологичните производства. Учредители на Съвместното предприятие са Европейският съюз (ЕС), представляван от Комисията, и партньори от промишления отрасъл, представлявани от Консорциума за биотехнологични производства (КБП).

Управление

3. Структурата на управление на Съвместно предприятие „БП“ включва управителен съвет, изпълнителен директор, научен комитет, група на представителите на държавите.
4. Управителният съвет се състои от петима представители на Комисията, от името на Съюза; и петима представители на членовете, различни от Съюза, като поне един от тях е представител на малките и средните предприятия (МСП). Управителният съвет носи цялата отговорност за стратегическата ориентация и функционирането на Съвместното предприятие и следи за изпълнението на неговите дейности. Изпълнителният директор отговаря за ежедневно управление на Съвместното предприятие.
5. Научният комитет и групата на представителите на държавите са консултативни органи. Научният комитет предоставя становища относно научните приоритети, които следва да бъдат отразени в годишните работни планове на Съвместното предприятие. Групата на представителите на държавите дава становище относно стратегическото ориентиране и постигането на целите.

Цели

6. Целта на Съвместно предприятие „Биотехнологични производства“ е изпълнението на програма за научноизследователска и иновационна дейност в Европа, която да извърши оценка на наличността на възобновяеми биологични ресурси с възможност за използване при производството на материали на биологична основа и въз основа на това да се подкрепи изграждането на устойчиви вериги на добавената стойност в областта на биотехнологичните производства. Тези дейности следва да се осъществяват чрез сътрудничество между заинтересованите страни по целите вериги на добавената стойност в областта на биотехнологичните производства, включително първичното производство и преработвателната промишленост, потребителските марки, МСП, научноизследователските и технологичните центрове и университетите.

Ресурси

7. Максималният размер на вноската на ЕС за дейностите на Съвместно предприятие „БП“ възлиза на 975 млн. евро, която се финансира по програма „Хоризонт 2020“. Членовете на Съвместното предприятие от промишления сектор внасят средства, равни най-малко на 2,730 млрд. евро през периода на действие на Съвместното предприятие ⁽²⁾, в т.ч. парични и непарични вноски (равни най-малко на 975 млн. евро) за извършване на оперативните дейности на Съвместното предприятие ⁽³⁾, както и най-малко 1,755 млрд. евро непарични вноски за допълнителните му дейности ⁽⁴⁾.
8. Административните разходи на Съвместно предприятие „БП“ не могат да надвишават 58,5 млн. евро и се покриват от парични вноски, разпределени поравно на годишна основа между ЕС и членовете от промишления сектор ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 560/2014 на Съвета от 6 май 2014 г. за създаване на съвместно предприятие „Биотехнологични производства“ (ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 130).

⁽²⁾ Член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 560/2014.

⁽³⁾ Съгласно член 12, параграф 4 от Устава на Съвместно предприятие „БП“ (приложението към Регламент (ЕС) № 560/2014) паричното участие в оперативните разходи, предоставено от членове на Съвместно предприятие „БП“, различни от Съюза, възлиза на не по-малко от 182,5 млн. евро.

⁽⁴⁾ Както постановява член 4, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 560/2014, допълнителните дейности представляват нефинансови вноски за дейности извън работния план и бюджета на Съвместното предприятие, но допринасящи за постигане на целите на инициативата за биотехнологични производства. В съответствие с член 4, параграф 4 от същия регламент разходите, направени за извършване на допълнителни дейности, следва да бъдат заверени от независим външен одитор и не подлежат на одит от Съвместното предприятие, ЕСП или друг орган на ЕС.

⁽⁵⁾ Член 12, параграф 2 от Устава на Съвместно предприятие „БП“ (приложението към Регламент (ЕС) № 560/2014).

9. През 2016 г. бюджетът за плащания за Съвместно предприятие „БП“ е бил 66 млн. евро (2015 г. — 21,1 млн. евро). Към 31 декември 2016 г. Съвместното предприятие е наброявало 20 служители (2015 г. — 13) ⁽⁶⁾.

СТАНОВИЩЕ

10. Сметната палата извърши одит на:

- a) отчетите на Съвместното предприятие, които се състоят от финансови отчети ⁽⁷⁾ и отчети за изпълнението на бюджета ⁽⁸⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г., и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Становище относно надеждността на отчетите

11. Сметната палата счита, че отчетите на Съвместното предприятие за годината, приключила на 31 декември 2016 г., дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор.

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

12. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

13. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите плащания за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

14. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент на Съвместното предприятие, ръководството отговаря за изготвянето и представянето на отчетите въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Ръководството на Съвместното предприятие носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите.

15. При изготвянето на отчетите ръководството следва да извърши оценка на способността на Съвместното предприятие да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява информация, свързана с принципа на действащо предприятие, ако е приложимо, и да използва счетоводно отчитане на база действащо предприятие.

16. Лицата, натоварени с общо управление, отговарят за контрола върху процедурата за финансово отчитане на Съвместното предприятие.

⁽⁶⁾ Допълнителна информация за Съвместно предприятие „БП“ и неговите дейности може да се намери на неговия уебсайт: <https://www.bbi-europe.eu>.

⁽⁷⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁸⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчети, в които са агрегирани всички бюджетни операции, и разяснителна информация.

Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях

17. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че отчетите на Съвместното предприятие не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета или на съответни други органи за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но това не представлява гаранция, че при одита винаги ще бъдат разкривани евентуалните съществени неточности или несъответствия с приложимата нормативна уредба, които могат да се дължат на измами или на грешки. Тези неточности или несъответствия се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите ще вземат въз основа на тези отчети.

18. Одитът включва прилагане на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите. Избраните одитни процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите и на риска от съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, необходим за изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и за осигуряването на законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите, с оглед разработване на подходящи за обстоятелствата одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на счетоводните разчети, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

19. В областта на приходите Сметната палата проверява субсидията, получена от Комисията, и прави преглед на процедурите на Съвместното предприятие за събиране на такси и други приходи, ако е приложимо.

20. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания, след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания (включително извършените за закупуване на активи), които са различни от авансовите плащания, към момента на тяхното извършване. Проверката на авансовите плащания се извършва, когато получателят на финансови средства представи доказателства за правилното им използване, а Съвместното предприятие приеме тези доказателства и уравни авансовото плащане, през същата година или по-късно.

21. При изготвянето на настоящия доклад и становища Сметната палата взе предвид резултатите от одита на отчетите на Съвместното предприятие, извършен от независим външен одитор, в съответствие с член 208, параграф 4 от Финансовия регламент на ЕС⁽⁹⁾.

22. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ**Изпълнение на бюджета за 2016 г.**

23. Като се вземат предвид неизползваните бюджетни кредити за плащания от предходни години (1,2 млн. евро), окончателният бюджет за 2016 г., предвиден за програма „Хоризонт 2020“, включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 194,3 млн. евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 67,2 млн. евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и за извършване на плащания е съответно 97,1 % и 95,8 %. Бюджетни кредити за плащания са използвани основно за предварително финансиране на споразуменията за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, сключени в рамките на кампаниите за представяне на предложения, организирани през 2014 г. и 2015 г.

Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“

24. От общо 975-те млн. евро средства по „Хоризонт 2020“, предназначени за Съвместно предприятие „БП“, до края на 2016 г. Съвместното предприятие е поело ангажименти в размер на 414,3 млн. евро (42,5 %) и е извършило плащания в размер на 79,5 млн. евро (8 % от заделените средства) за изпълнението на първата група проекти.

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

25. От 975-те млн. евро вноски, които е трябвало да бъдат направени от членовете от промишления сектор за оперативните дейности на Съвместното предприятие, в края на 2016 г. тези членове са отчетели непарични вноски в размер на 15,4 млн. евро за оперативни дейности, а Управителният съвет е одобрил парични вноски от членовете за административните разходи на Съвместното предприятие в размер на 3 млн. евро. Ниското ниво на непаричните вноски отразява факта, че през 2016 г. по-голямата част от проектите на Съвместно предприятие „БП“ се намират едва в своята предварителна фаза.

26. От 1,755-те млрд. евро вноски от членовете от промишления сектор, които е следвало да бъдат направени за допълнителни дейности, в края на 2016 г. са били докладвани и сертифицирани ⁽¹⁰⁾ 294,8 млн. евро.

27. В резултат на това, в края на 2016 г. общият принос на членовете от промишления сектор възлиза на 313,2 млн. евро, докато паричният принос на ЕС е 65 млн. евро. Съществената разлика между вноската на ЕС и вноските на членовете от промишления сектор се обяснява с факта, че членовете от промишления сектор вече са декларирали значителен размер от непаричните си вноски за извършване на допълнителни дейности.

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Рамка за вътрешен контрол

28. През 2016 г. по-голямата част от плащанията от страна на Съвместно предприятие „БП“ представляват предварително финансиране на проектите по програма „Хоризонт 2020“, които са изплатени при подписване на първите споразумения за безвъзмездна финансова помощ. През 2017 г. се очаква независими външни одитори да извършат последващи одити на исканията за възстановяване на средства.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Baudilio TOMÉ MUGURUZA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 19 септември 2017 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

⁽¹⁰⁾ За 2016 г. допълнително са отчетени средства в размер приблизително 523,8 млн. евро. Тези средства обаче не са сертифицирани.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

Година	Коментар на ЕСП	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/ Предстоящи/Няма данни)
	<i>Конфликт на интереси</i>	
2015 г.	През юли 2015 г. Комисията е изготвила указания за съвместните предприятия, свързани с правила за конфликт на интереси. Тези указания съдържат единен образец за декларация за липса на конфликт на интереси, който Съвместното предприятие следва да включи в процедурите си.	Завършени

ОТГОВОР НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

Съвместното предприятие взе под внимание доклада на Сметната палата.

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместното предприятие „Чисто небе“ за финансовата 2016 година,
придружен от отговорите на Съвместното предприятие

(2017/C 426/03)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Стр.
ВЪВЕДЕНИЕ	1-10	16
Създаване на Съвместното предприятие „Чисто небе“	1-2	16
Управление	3-5	16
Цели	6	16
Ресурси	7-10	16
СТАНОВИЩЕ	11-23	17
Становище относно надеждността на отчетите	12	17
Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите	13	17
Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите	14	17
Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление	15-17	17
Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях	18-22	18
БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	24-31	18
Изпълнение на бюджета за 2016 г.	24	18
Изпълнение на многогодишния бюджет по Седма рамкова програма (7РП)	25-27	19
Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“	28-31	19
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ	32-34	19
Рамка за вътрешен контрол	32	19
Управление на безвъзмездната финансова помощ по програма „Хоризонт 2020“	33	19
Мониторинг и уравниване на авансовото финансиране	34	20
ПРИЛОЖЕНИЕ — ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С КОМЕНТАРИ ОТ ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ . . .		21

ВЪВЕДЕНИЕ

Създаване на Съвместното предприятие „Чисто небе“

1. Съвместното предприятие за изпълнение на съвместната технологична инициатива в областта на въздухоплаването (съвместно предприятие „Чисто небе“) със седалище в Брюксел е създадено през декември 2007 г. за период от 10 години и започва да работи самостоятелно на 16 ноември 2009 г.⁽¹⁾ На 6 май 2014 г. Съветът удължи срока на дейността на Съвместното предприятие до 31 декември 2024 г.⁽²⁾

2. Съвместното предприятие „Чисто небе“ представлява публично-частно партньорство за научни изследвания и иновации в областта на въздухоплаването. Съгласно новия регламент членовете на Съвместното предприятие са Европейският съюз (ЕС), представляван от Комисията, отрасловите ръководители на интегрирани технологични демонстрационни системи (ИТДС)/платформи за разработване на новаторски въздухоплавателни средства (ПРНВС) и на хоризонталните дейности (ХД), както и асоциираните членове на ИТДС и „основните партньори“, избрани чрез открити и конкурентни процедури⁽³⁾. Асоциираните членове на първата фаза на Съвместното предприятие „Чисто небе“ ще запазят статута си на членове до завършването на техните изследователски дейности, започнати съгласно Регламент (ЕО) № 71/2008.

Управление

3. Структурата на Съвместното предприятие „Чисто небе“ включва управителен съвет, изпълнителен директор, научен комитет, група на представителите на държавите и консултативен съвет по научните и техническите въпроси.

4. Управителният съвет се състои от един представител на Комисията от името на ЕС, по един представител на всеки отраслов лидер, един представител на основните партньори за всяка ИТДС, един представител на асоциираните членове за всяка ИТДС и един представител на основните партньори за всяка ПРНВС. Управителният съвет е основният орган за вземане на решения на Съвместното предприятие, който отговаря за неговите операции и следи за изпълнението на неговите дейности. Изпълнителният директор е натоварен с текущото управление на Съвместното предприятие.

5. Групата на представителите на държавите е мрежа от национални представители на държавите членки на ЕС и други държави, която предоставя съвети и становища относно стратегическата ориентация и дейността на Съвместното предприятие. Консултативният съвет по научните и техническите въпроси се състои от учени и инженери и предоставя консултации по технологически, екологични и социално-икономически въпроси.

Цели

6. Основните цели на Съвместно предприятие „Чисто небе“ са да подобри значително въздействието на въздухоплавателните технологии върху околната среда и да укрепи конкурентоспособността на европейската авиация.

Ресурси

7. Максималният размер на финансовото участие на ЕС в изследователските дейности и административните разходи в първата фаза на Съвместното предприятие „Чисто небе“ е в размер на 800 млн. евро от Седма рамкова програма за научни изследвания (7РП)⁽⁴⁾. От тази сума най-много 400 млн. евро следва да се отпуснат на ръководителите на ИТДС, а до 200 млн. евро — на асоциираните членове. Ръководителите на ИТДС и асоциираните членове следва да участват с ресурси, най-малкото равни на вноската на ЕС. Оставашите средства в размер на най-малко 200 млн. евро следва да бъдат отпуснати на основните партньори, избрани чрез покани за предложения на състезателна основа⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 71/2008 на Съвета от 20 декември 2007 година за създаване на съвместно предприятие „Чисто небе“ (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 558/2014 на Съвета от 6 май 2014 г. за създаване на съвместното предприятие „Чисто небе 2“ (ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 77).

⁽³⁾ 76 нови партньори са се присъединили към програмата през 2015 г. след първата покана за основни партньори, поради което членовете във втората фаза на „Чисто небе“ са повече от членовете в първата му фаза (66 асоциирани членове). През 2015 г. Съвместното предприятие стартира втора покана за основните партньори.

⁽⁴⁾ Член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 71/2008.

⁽⁵⁾ Член 13, параграф 1 от Устава на Съвместното предприятие „Чисто небе“ (приложение I към Регламент (ЕО) № 71/2008).

8. Максималният размер на вноската на ЕС за втората фаза на дейност на Съвместното предприятие възлиза на 1,755 млрд. евро и се финансира по програма „Хоризонт 2020“⁽⁶⁾. Ръководителите и основните партньори на Съвместното предприятие внасят средства, равни най-малко на 2,1937 млрд. евро⁽⁷⁾ под формата на непарични вноски с размер най-малко 1,2285 млрд. евро за оперативните дейности на Съвместното предприятие и най-малко 965,2 млн. евро непарични вноски за допълнителните му дейности⁽⁸⁾.

9. Административните разходи за втората фаза на Съвместно предприятие „Чисто небе“ (Съвместно предприятие „Чисто небе 2“) не могат да надвишават 78 млн. евро и се покриват от парични вноски, разпределени поравно на годишна основа между ЕС и членовете от частния сектор⁽⁹⁾.

10. През 2016 г. бюджетът на Съвместното предприятие „Чисто небе 2“ е бил 287,8 млн. евро (2015 г. — 246 млн. евро). Към 31 декември 2016 г. Съвместното предприятие е наброявало 41 щатни служители (2015 г. — 36)⁽¹⁰⁾.

СТАНОВИЩЕ

11. Сметната палата извърши одит на:

- а) отчетите на Съвместното предприятие, които се състоят от финансови отчети⁽¹¹⁾ и отчети за изпълнението на бюджета⁽¹²⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г., и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Становище относно надеждността на отчетите

12. Сметната палата счита, че отчетите на Съвместното предприятие за годината, приключила на 31 декември 2016 г., дават явна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор.

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

13. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

14. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите плащания за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

15. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент на Съвместното предприятие, ръководството отговаря за изготвянето и представянето на отчетите въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Ръководството на Съвместното предприятие носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите.

⁽⁶⁾ Член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 558/2014.

⁽⁷⁾ Член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 558/2014.

⁽⁸⁾ Както постановява член 4, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 558/2014, допълнителните дейности са дейности извън работния план на Съвместното предприятие, но допринасящи за постигане на целите на съвместната технологична инициатива „Чисто небе“. В съответствие с член 4, параграф 4 от същия Регламент разходите, направени за извършване на допълнителни дейности, подлежат на заверка от независим външен одитор, и не подлежат на одит от Съвместното предприятие, от ЕСП или от друг орган на ЕС.

⁽⁹⁾ Член 15, параграф 2 от Устава на Съвместното предприятие „Чисто небе“ (приложение I към Регламент (ЕС) № 558/2014).

⁽¹⁰⁾ Допълнителна информация за Съвместното предприятие и неговите дейности може да намерите на неговия уебсайт: <http://www.cleansky.eu>.

⁽¹¹⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽¹²⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчети, в които са агрегирани всички бюджетни операции, и разяснителна информация.

16. При изготвянето на отчетите ръководството следва да извърши оценка на способността на Съвместното предприятие да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява информация, свързана с принципа на действащо предприятие, ако е приложимо, и да използва счетоводно отчитане на база действащо предприятие.

17. Лицата, натоварени с общо управление, отговарят за контрола върху процедурата за финансово отчитане на Съвместното предприятие.

Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях

18. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че отчетите на Съвместното предприятие не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета или на съответни други органи за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но това не представлява гаранция, че при одита винаги ще бъдат разкривани евентуалните съществени неточности или несъответствия с приложимата нормативна уредба, които могат да се дължат на измами или на грешки. Тези неточности или несъответствия се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите ще вземат въз основа на тези отчети.

19. Одитът включва прилагане на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите. Избраните одитни процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите и на риска от съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, необходим за изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и за осигуряването на законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите, с оглед разработване на подходящи за обстоятелствата одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на счетоводните разчети, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

20. В областта на приходите Сметната палата проверява субсидията, получена от Комисията, и прави преглед на процедурите на Съвместното предприятие за събиране на такси и други приходи, ако е приложимо.

21. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания, след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания (включително извършените за закупуване на активи), които са различни от авансовите плащания, към момента на тяхното извършване. Проверката на авансовите плащания се извършва, когато получателят на финансови средства представи доказателства за правилното им използване, а Съвместното предприятие приеме тези доказателства и уравни авансовото плащане, през същата година или по-късно.

22. При изготвянето на настоящия доклад и на Декларацията за достоверност Сметната палата взе предвид резултатите от одита на отчетите на Съвместното предприятие, извършен от независим външен одитор, в съответствие с член 208, параграф 4 от Финансовия регламент на ЕС⁽¹³⁾.

23. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета за 2016 г.

24. Окончателният бюджет за 2016 г. за изпълнение на 7РП и програма „Хоризонт 2020“ включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 310,5 млн. евро и бюджетни кредити за извършване на плащания в размер на 287,8 млн. евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и за извършване на плащания е съответно 97,5 % и 87,9 %. По-ниската степен на изпълнение на бюджетните кредити за плащания се дължи основно на забавянето при стартирането на проекти по програма „Хоризонт 2020“ и по-специално на закъснялото подписване на едно значимо споразумение за отпускане на безвъзмездна помощ с член на Съвместното предприятие.

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

Изпълнение на многогодишния бюджет по Седма рамкова програма (7РП)

25. От общо 800 млрд. евро средства по 7РП, предназначени за Съвместното предприятие „Чисто небе“, до края на 2016 г. Съвместното предприятие е поело задължения в размер на 784,5 млн. евро и е извършило плащания в размер на 754,7 млн. евро. Паричната вноса от ЕС за административните разходи възлиза на 13,9 млн. евро. Тъй като Съвместното предприятие вече няма право да обявява покани за представяне на предложения по 7РП, останалите бюджетни кредити за поемане на задължения ще бъдат използвани за изплащането на окончателните заявления за разходи, представени от членовете, в съответствие с общото състояние на изпълнението на всяка ИТДС⁽¹⁴⁾.

26. От 800 млн. евро във вид на непаричен принос и парични вноски, които трябва да бъдат направени от другите членове за дейностите на Съвместното предприятие, към края на 2016 г. управителният съвет е валидирал непарични вноски в размер на 554,7 млн. евро, а допълнителни 33,5 млн. евро са били докладвани от членовете. Паричните вноски на членовете за административните разходи възлизат на 14,5 млн. евро.

27. В резултат на това, в края на 2016 г. общите вноски на членовете за дейностите на Съвместното предприятие по 7РП възлизат на 602,7 млн. евро, а паричната вноса на ЕС е в размер на 775,2 млн. евро.

Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“

28. От общо 1,755 млрд. евро от средствата по „Хоризонт 2020“, предназначени за Съвместното предприятие „Чисто небе“, до края на 2016 г. Съвместното предприятие е поело задължения в размер на 694 млн. евро и е извършило плащания в размер на 282 млн. евро (16 % от заделените средства). По-ниското ниво на плащания се дължи отчасти на закъсненията при преговорите по споразуменията в рамките на програма „Хоризонт 2020“.

29. От вноските в размер на 1,229 млрд. евро, които трябва да бъдат направени от членовете от промишления сектор за дейностите на Съвместното предприятие, управителният съвет е валидирал непарични вноски в размер на 39,2 млн. евро, а допълнителни 104,0 млн. евро са били докладвани до края на 2016 г. Паричните вноски на членовете от промишления сектор за административните разходи възлизат на 6,4 млн. евро.

30. От приноса на членовете в размер на 965,2 млн. евро за допълнителните дейности на Съвместното предприятие, към края на 2016 г. са докладвани и заверени вноски в размер на 199,2 млн. евро, а допълнителни 152,6 млн. евро са били докладвани.

31. В резултат на това, в края на 2016 г. общият принос на членовете от промишления сектор възлиза на 348,8 млн. евро, докато паричният принос на ЕС е 310,2 млн. евро.

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ**Рамка за вътрешен контрол**

32. Съвместно предприятие „Чисто небе 2“ е въвело процедури за предварителен контрол въз основа на проверки на финансови и оперативни документи и е организирано последващи одити на заявленията за разходи във връзка с отпуснатата безвъзмездна финансова помощ. Тези проверки са ключови инструменти за оценяване на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, включително паричния и непаричния принос на другите членове към Съвместното предприятие. Остатъчният процент грешки за последващите одити, докладван от Съвместното предприятие в края на 2016 г., е 1,51 % за проектите по 7РП и 0,95 % за проектите по програма „Хоризонт 2020“⁽¹⁵⁾.

Управление на безвъзмездната финансова помощ по програма „Хоризонт 2020“

33. В края на 2016 г. — третата година от изпълнението на програма „Хоризонт 2020“, Съвместното предприятие е завършило само частично интегрирането на системите си за контрол към общите инструменти на Комисията за управление и мониторинг на безвъзмездната финансова помощ по програма „Хоризонт 2020“.

⁽¹⁴⁾ Вж. Доклад за бюджетното и финансовото управление на Съвместно предприятие „Чисто небе“ за финансовата 2015 г., стр. 22.

⁽¹⁵⁾ Годишен отчет за дейността на Съвместно предприятие „Чисто небе“ за 2016 г., стр. 123—124.

Мониторинг и уравниване на авансовото финансиране

34. В края на 2016 г. Съвместното предприятие все още не е уравнило плащанията на авансово финансиране (176 млн. евро), извършени в полза на партньорите му от промишления сектор за проекти по споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ в рамките на програма „Хоризонт 2020“. Редовното уравниване на плащанията от Съвместното предприятие за авансово финансиране с докладваните от членовете разходи би намалило излагането му на финансов риск.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Baudilio TOMÉ MUGURUZA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 19 септември 2017 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

Година	Коментари на Сметната палата	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/ Предстоящи/Няма данни)
	<i>Конфликти на интереси</i>	
2015 г.	През юли 2015 г. Комисията е изготвила указания за съвместните предприятия, свързани с правила за конфликт на интереси. Тези указания съдържат единен образец за декларация за липса на конфликт на интереси, който Съвместното предприятие следва да включи в процедурите си.	Завършени

ОТГОВОР НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

28. По-ниското ниво на изпълнение на програмата е следствие от конкретната демонстрационна програма, при която изпълнението на някои сложни действия и усвояването на безвъзмездната финансова помощ отне повече време.

33. Съвместно предприятие „Чисто небе 2“ реши да продължи да използва своето специално приложение за управление на безвъзмездни финансови помощи (Инструмент за управление на безвъзмездна финансова помощ, GMT), разработено по Седмата рамкова програма, тъй като някои от функциите, необходими конкретно при безвъзмездната финансова помощ по „Чисто небе 2“, не бяха налице в общите инструменти за управление на безвъзмездната финансова помощ по програма „Хоризонт 2020“. Такава например е функцията за отчитане на непаричните вноски.

Съвместно предприятие „Чисто небе 2“ започна работа със съответните служби на Европейската комисия по внедряването на необходимите разработки, така че до края на 2017 г. споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ за членове да се интегрират в инструментите за управление и отчитане на безвъзмездната финансова помощ по програма „Хоризонт 2020“. С цел безпроблемен преход между двете системи настоящият инструмент, разработен от съвместното предприятие, ще продължи да се използва до пълното завършване на миграцията. Поради това се предвижда цикълът на отчитане за 2017 г. да се извърши в GMT, а цялостното управление на споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ за членове чрез инструментите по програма „Хоризонт 2020“ ще започне от началото на отчетния период за 2018 г.

34. Съгласно правилата на програма „Хоризонт 2020“ (член 21 от модела за споразумение за отпускане на безвъзмездна финансова помощ по програмата „Хоризонт 2020“) уравниването на авансовото финансиране се извършва само по време на последния отчетен период за проекта или преди това, ако общият размер на авансовото финансиране и на междинните плащания надвишава 90 % от максималния размер на безвъзмездната финансова помощ. До 2016 г. съвместно предприятие „Чисто небе 2“ спазваше това общо правило по отношение на подписаните споразумения за отпускане на безвъзмездна помощ за членове по програма „Хоризонт 2020“. За да бъдат смекчени финансовите рискове, през 2017 г. съвместното предприятие пое инициативата да уравни плащанията на авансово финансиране, направени за периода 2014—2016 г. по текущите споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ за членове. Този подход беше съгласуван с бенефициерите по споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ за членове и вече се прилага при заявленията за разходи за 2016 г.

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместно предприятие ECSEL за финансовата 2016 година,
придружен от отговорите на Съвместното предприятие

(2017/C 426/04)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Стр.
ВЪВЕДЕНИЕ	1-9	24
Създаване на Съвместното предприятие ECSEL	1-2	24
Управление	3-5	24
Цели:	6	24
Ресурси	7-9	24
СТАНОВИЩЕ	10-27	25
Становище относно надеждността на отчетите	11	25
Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите	12	25
Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите	13-18	25
Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите плащания	14-18	25
Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление	19-21	26
Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях	22-26	26
БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	28-32	27
Изпълнение на бюджета за 2016 г.	28	27
Изпълнение на многогодишния бюджет по Седма рамкова програма (7РП)	29	27
Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“	30-32	27
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ	33-34	27
Мониторинг на предварителното финансиране за проекти по 7РП	33	27
Конфликти на интереси	34	27
ПРИЛОЖЕНИЕ — ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С КОМЕНТАРИ ОТ ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ . . .		29

ВЪВЕДЕНИЕ

Създаване на Съвместното предприятие ECSEL

1. Съвместно предприятие „Електронни компоненти и системи за водещи позиции на Европа“ (Съвместно предприятие ECSEL) със седалище в Брюксел е създадено през май 2014 г.⁽¹⁾ за периода до 31 декември 2024 г. Съвместното предприятие ECSEL заменя и е приемник на съвместните предприятия ENIAC и ARTEMIS, които официално приключват дейността си на 26 юни 2014 г. Съвместното предприятие ECSEL започва своята самостоятелна дейност на 27 юни 2014 г.
2. Съвместното предприятие ECSEL представлява публично-частно партньорство с цел научни изследвания в областта на наноелектрониката и вградените компютърни системи. Учредители на Съвместното предприятие са Европейският съюз, представляван от Комисията, държавите, участващи в ECSEL⁽²⁾, както и членове от промишления сектор, представлявани от сдруженията AENEAS, ARTEMIS-IA и EроSS, които представляват дружества и други научноизследователски организации, работещи в областта на вградените и кибер-физическите системи, интегрирането на интелигентни системи и микро- и наноелектроника.

Управление

3. Структурата на управление на Съвместното предприятие ECSEL включва управителен съвет, изпълнителен директор, съвет на публичните органи и съвета на частните членове.
4. Управителният съвет се състои от представители на членовете на Съвместното предприятие. Управителният съвет носи цялата отговорност за стратегическата ориентация и функционирането на Съвместното предприятие ECSEL и следи за изпълнението на неговите дейности. Изпълнителният директор отговаря за ежедневното управление на Съвместното предприятие.
5. Съветът на публичните органи се състои от представител на Комисията и по един представител на всяка от участващите държави в ECSEL. Той взема решения относно отпускането на публично финансиране на одобрените предложения. Съветът на частните членове се състои от представители на частните членове на Съвместното предприятие ECSEL и отговаря за изготвянето на неговата стратегическа програма в областта на научните изследвания и иновациите.

Цели:

6. Основната цел на Съвместното предприятие ECSEL е да допринесе за развитието в ЕС на силен и конкурентоспособен в световен мащаб промишлен сектор на електронни компоненти и системи. То има също така за цел да осигурява наличието на електронни компоненти и системи за ключовите пазари и за справяне с обществените предизвикателства, както и да поддържа и развива капацитета в Европа за производство на полупроводници и интелигентни системи. Съвместното предприятие се стреми да съгласува с държавите членки стратегиите за привличане на частни инвестиции и да допринесе за ефективността на публичното подпомагане, като се избягва ненужното дублиране и разпокъсаността на усилията и се улеснява включването на заинтересовани участници в научни изследвания и иновации.

Ресурси

7. Максималният размер на вноската на ЕС за дейностите на Съвместното предприятие ECSEL възлиза на 1,185 млрд. евро и се финансира по програма „Хоризонт 2020“⁽³⁾. Сума с най-малко близък на този размер следва да внесат и държавите, участващи в ECSEL⁽⁴⁾. Членовете на Съвместното предприятие от промишления сектор внасят средства, равни най-малко на 1,6575 млрд. евро⁽⁵⁾.
8. Административните разходи на Съвместното предприятие ECSEL се покриват от парични вноски от членовете с максимален размер 15,3 млн. евро от ЕС и 19,7 млн. евро от членовете от промишления сектор⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 561/2014 на Съвета от 6 май 2014 г. за създаване на Съвместно предприятие ECSEL (ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 152).

⁽²⁾ Австрия, Белгия, България, Чешката република, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Ирландия, Израел, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Испания, Швеция и Обединеното кралство.

⁽³⁾ Член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 561/2014.

⁽⁴⁾ Член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 561/2014.

⁽⁵⁾ Член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 561/2014.

⁽⁶⁾ Вж. член 16, параграф 2 от устава на Съвместното предприятие ECSEL (приложението към Регламент (ЕС) № 561/2014). В допълнение, за периода 2014—2017 г. с цел приключване на дейностите, предприети съгласно Регламент (ЕО) № 72/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г. за създаване на Съвместно предприятие ENIAC (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 21) и Регламент (ЕО) № 74/2008 за създаване на Съвместно предприятие ARTEMIS (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 52), е необходимо да се изплатят следните вноски за административните разходи на Съвместното предприятие ECSEL: а) 2,050 млн. евро от ЕС; б) 1,430 млн. евро от сдружение AENEAS и в) 975 000 евро от сдружение ARTEMIS-IA.

9. През 2016 г. бюджетът за плащания за Съвместното предприятие ECSEL е бил 244 млн. евро (2015 г. — 161,5 млн. евро). Към 31 декември 2016 г. Съвместното предприятие е наброявало 29 служители (2015 г. — 28)⁽⁷⁾.

СТАНОВИЩЕ

10. Сметната палата извърши одит на:

- a) отчетите на Съвместното предприятие, които се състоят от финансови отчети⁽⁸⁾ и отчети за изпълнението на бюджета⁽⁹⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г., и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Становище относно надеждността на отчетите

11. Сметната палата счита, че отчетите на Съвместното предприятие за годината, приключила на 31 декември 2016 г., дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор.

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

12. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

13. Сметната палата счита, че с изключение на възможните последици от въпросите, описани по-долу в точки 14—18, плащанията, свързани с отчетите за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени отношения.

Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите плащания

14. Съвместното предприятие ECSEL продължава изпълнението на проектите по 7РП на съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC. Плащанията по тези проекти, направени през 2016 г. от Съвместното предприятие ECSEL въз основа на сертификати за приемане на разходите, изготвени от националните финансиращи органи (НФО) на участващите в ECSEL държави членки, възлизат на 118 млн. евро и представляват 54 % от общия размер на оперативните плащания на Съвместното предприятие през 2016 г.

15. Сключените административни споразумения между съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC и НФО на държавите членки продължават да са в сила след сливането на тези две предприятия в Съвместното предприятие ECSEL. В съответствие с тези споразумения националните финансиращи органи извършват последващи одити на плащанията във връзка с проектите по 7РП от името на Съвместното предприятие. Стратегиите на съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC за последващи одити са разчитали в голяма степен на НФО за извършване на одит на заявленията за възстановяване на средства по проектите⁽¹⁰⁾.

16. Съвместното предприятие ECSEL е предприело мерки за оценка на извършването на последващи одити от НФО и е получило писмени изявления от тях, в които същите декларират, че прилагането на националните процедури осигурява достатъчна увереност относно законосъобразността и редовността на операциите. Въпреки това значителните различия между методологиите и процедурите, които се използват от националните финансиращи органи, не позволяват на Съвместното предприятие ECSEL да изчислява единен надежден претеглен процент грешки или остатъчен процент грешки.

⁽⁷⁾ Допълнителна информация относно дейностите на Съвместното предприятие може да се намери на неговия уебсайт: <http://www.ecsel.eu/>.

⁽⁸⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансов резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁹⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчети, в които са агрегирани всички бюджетни операции, и разяснителна информация.

⁽¹⁰⁾ Съгласно стратегиите за последващ одит, приети от ARTEMIS и ENIAC, Съвместното предприятие трябва да извършва най-малко веднъж годишно оценка на това дали информацията, получена от държавите членки, предоставя достатъчно увереност относно редовността и законосъобразността на извършените операции.

17. Ето защо Сметната палата не е в състояние да формулира заключение относно това дали последващите одити са извършени ефективно и дали този ключов контрол предоставя достатъчна увереност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите за проектите по 7РП ⁽¹¹⁾.

18. Проблемът с разликите между методологиите и процедурите, които се използват от НФО, вече не е актуален за изпълнението на проектите по програма „Хоризонт 2020“, тъй като последващите одити ще се извършват от Съвместното предприятие ECSEL или от Комисията ⁽¹²⁾.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

19. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент на Съвместното предприятие, ръководството отговаря за изготвянето и представянето на отчетите въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Ръководството на Съвместното предприятие носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите.

20. При изготвянето на отчетите ръководството следва да извърши оценка на способността на Съвместното предприятие да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява информация, свързана с принципа на действащо предприятие, ако е приложимо, и да използва счетоводно отчитане на база действащо предприятие.

21. Лицата, натоварени с общо управление, отговарят за контрола върху процедурата за финансово отчитане на Съвместното предприятие.

Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях

22. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че отчетите на Съвместното предприятие не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета или на съответни други органи за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но това не представлява гаранция, че при одита винаги ще бъдат разкривани евентуалните съществени неточности или несъответствия с приложимата нормативна уредба, които могат да се дължат на измами или на грешки. Тези неточности или несъответствия се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите ще вземат въз основа на тези отчети.

23. Одитът включва прилагане на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите. Избраните одитни процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите и на риска от съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, необходим за изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и за осигуряването на законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите, с оглед разработване на подходящи за обстоятелствата одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на счетоводните разчети, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

24. В областта на приходите Сметната палата проверява субсидията, получена от Комисията, и прави преглед на процедурите на Съвместното предприятие за събиране на такси и други приходи, ако е приложимо.

25. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания, след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания (в т.ч. тези за закупуване на активи) към момента на тяхното извършване.

⁽¹¹⁾ Вж. също глава 9 от Годишния отчет за дейността на Съвместното предприятие ECSEL за 2016 г.

⁽¹²⁾ Член 13 от Регламент (ЕС) № 561/2014 на Съвета.

26. При изготвянето на настоящия доклад и на Декларацията за достоверност Сметната палата взе предвид резултатите от одита на отчетите на Съвместното предприятие, извършен от независим външен одитор, в съответствие с член 208, параграф 4 от Финансовия регламент на ЕС⁽¹³⁾.

27. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета за 2016 г.

28. Като се вземат предвид неизползваните бюджетни кредити за плащания от предходни години (1,6 млн. евро), окончателният бюджет за изпълнение на дейността за 2016 г. включва бюджетни кредити за поети задължения в размер на 169,3 млн. евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 245,6 млн. евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и извършване на плащания е съответно 99 % и 91 %.

Изпълнение на многогодишния бюджет по Седма рамкова програма (7РП)

29. Към момента на прекратяване на дейността на Съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC (юни 2014 г.) поетите от тях задължения са в размер на 623 млн. евро (ARTEMIS — 181 млн. евро и ENIAC — 442 млн. евро) за оперативни дейности, които следва да се финансират по 7РП. Към края на 2016 г. съответните плащания, вписани в отчетите на Съвместно предприятие ECSEL, са в размер на 411 млн. евро (ARTEMIS — 132 млн. евро и ENIAC — 279 млн. евро).

Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“

30. От общо 1,185 млрд. евро от средствата по „Хоризонт 2020“, предназначени за Съвместното предприятие ECSEL, до края на 2016 г. Съвместното предприятие е поело задължения в размер на 415 млн. евро и е извършило плащания в размер на 156 млн. евро (13 % от заделените средства) за изпълнението на първата група проекти.

31. 28-те държави, участващи в ECSEL, са длъжни да финансират оперативните разходи на Съвместното предприятие ECSEL с вноски в размер най-малко на 1,170 млрд. евро. До края на 2016 г. участващите държави, които са представили свои оферти в поканите за представяне на предложения за годините 2014, 2015 и 2016 (съответно 19, 21 и 24 държави), са поели задължения за 371 млн. евро и са извършили плащания в размер на 56,8 млн. евро (4,9 % от общия размер на задължителните вноски). Независимо от ранния етап на изпълнение на проектите по програма „Хоризонт 2020“, ниското ниво на вноските от участващите държави е свързано с факта, че някои от тях признават и отчитат разходи едва след приключване на проектите, които подпомагат.

32. Към края на 2016 г. Съвместното предприятие е изчислило, че от 1,6575 млрд. евро, които членовете от промишления сектор следва да внесат за дейностите на Съвместното предприятие, членовете са направили непарични вноски в размер на 202 млн. евро, докато паричната вноска на ЕС в размер на 264 млн. евро.

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Мониторинг на предварителното финансиране за проекти по 7РП

33. През 2012 г. Съвместното предприятие е информирано за провеждането на процедури по несъстоятелност по отношение на двама бенефициенти, но преди 2016 г. не е направило опити да си възстанови предварително платените суми, с които е финансирало тези бенефициенти. Към този момент (2016 г.) процедурите по несъстоятелност вече са били приключени и Съвместното предприятие е трябвало да се откаже от събирането на дължими авансови средства в размер на 230 000 евро.

Конфликти на интереси

34. Съвместното предприятие ECSEL е приело правила относно предотвратяването и управлението на конфликтите на интереси с цел смекчаване на рисковете, свързани с неговата управленска структура. Въпреки това през 2016 г. Съвместното предприятие не е прилагало тези правила по последователен начин. Вътрешният регистър на декларациите за наличие на конфликти на интереси не е бил воден съгласно вътрешните насоки, нито е бил предмет на редовно обновяване на данните.

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Baudilio TOMÉ MUGURUZA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 3 октомври 2017 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

Година	Коментар на ЕСП	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/Предстоящи)
	<i>Стратегия за борба с измамите</i>	
2015 г.	Съгласно финансовите правила на Съвместното предприятие бюджетът му следва да се изпълнява при спазване на стандарти за ефективен и ефикасен вътрешен контрол, в т.ч. предотвратяване, разкриване, коригиране и проследяване на случаите на измами и нередности ⁽¹⁾. След приемането на стратегията за борба с измамите от Комисията през юни 2011 г. първата обща стратегия за борба с измамите в областта на изследванията е приета през юли 2012 г., и е актуализирана през март 2015 г. така че да отрази промените, въведени от програма „Хоризонт 2020“ ⁽²⁾. Стратегията за борба с измамите в областта на изследванията включва и план за действие, които следва да се изпълнява от съвместните предприятия, работещи в областта на научните изследвания. Съвместно предприятие ECSEL вече е въвел процедури за вътрешен контрол, за да получи достатъчна увереност по отношение на предотвратяването и разкриването на случаите на измами и нередности (предварителни проверки на плащанията, политика в областта на конфликтите на интереси и последващи одити на крайните бенефициенти, получаващи безвъзмездна финансова помощ). Планът за изпълнение на Съвместно предприятие ECSEL относно борбата с измамите е приет на 11 ноември 2016 г. и в момента е в процес на прилагане.	Текущи
	<i>Конфликти на интереси</i>	
2015 г.	През юли 2015 г. Комисията е изготвила указания за съвместните предприятия, свързани с правила за конфликт на интереси. Тези указания съдържат единен образец за декларация за липса на конфликт на интереси, който Съвместното предприятие следва да включи в процедурите си.	Завършени

⁽¹⁾ Член 12 от финансовите правила на Съвместно предприятие ECSEL.

⁽²⁾ Например създаването на Общия център за подкрепа с централизирана одитна служба и хармонизирани работни процедури за органите на ЕС в областта на научните изследвания.

ОТГОВОР НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

16. Съвместното предприятие ECSEL изтъква, че този въпрос е свързан с правната рамка на Седма рамкова програма (7РП), ето защо не се корени в дейността на предприятието. Както и през 2015 г., през януари 2017 г. Съвместното предприятие предприе обстойна оценка на националните системи за гарантиране за 2016 г. въз основа на 1656 сертификата след приключване на проект и 610 одитни сертификати, изпратени от националните финансиращи органи (НФО) за проекти, финансирани по 7РП. Освен това от януари 2017 г. Съвместното предприятие ECSEL прикани националните органи да предоставят годишна декларация за достоверност. Получихме 21 декларации, което съставлява 97,97 % от финансирането, и заключихме, че докладът от одита и декларациите гарантират в разумни граници финансовите интереси на членуващите в съвместното предприятие.

33. Изпадането в несъстоятелност на двама от бенефициентите е наследено от Съвместно предприятие ENIAC и се случи преди включването му в Съвместно предприятие ECSEL. През септември 2015 г. Съвместно предприятие ECSEL въведе процедура за случаи на неплатежоспособност или несъстоятелност за бенефициенти по споразумения за безвъзмездни средства по ENIAC или ARTEMIS. В процедурата са посочени конкретните стъпки, които е необходимо да се предприемат, и съответния срок, който следва да се спазва, когато са докладвани случаи на неплатежоспособност или несъстоятелност, като за това са уведомени и националните финансиращи органи (НФО). За деветте години от съществуването на Artemis и ENIAC, от общо 3 000 бенефициенти са докладвани само 16 случая на несъстоятелност, шест от които не са получили плащания, на пет е изпратен сертификат за приключване на проекта, а последните пет предоставиха доказателства посредством технически доклади, че са провели достатъчен брой дейности.

34. В протоколите от заседанията на Управителния съвет се записват всички деклариращи от делегатите конфликти на интереси: тези стандартни документи се въвеждат в регистъра. В бъдеще, когато делегат декларира конфликт на интерес, в протокола ще бъде отразено също така дали въпросният делегат се е въздържал от коментари и гласуване по обявената за конфликтна тема.

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Европейското съвместно предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия за финансовата 2016 година, придружен от отговора на Съвместното предприятие

(2017/C 426/05)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Страница
ВЪВЕДЕНИЕ	1-6	32
Създаване на съвместното предприятие F4E	1-2	32
Управление	3-4	32
Цели	5	32
Ресурси	6	32
СТАНОВИЩЕ	7-29	32
Становище относно надеждността на отчетите	8	33
Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите	9	33
Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите	10-20	33
Обръщане на внимание	11-20	33
Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общото управление	21-23	34
Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях	24-28	34
БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	30	35
Изпълнение на бюджета за 2016 г.	30	35
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ	31-35	35
Мониторинг на договорите за възлагане на обществени поръчки, свързани с текущата дейност, и на предоставянето на безвъзмездна финансова помощ	31-34	35
Стратегия за борба с измамите	35	36
ПРИЛОЖЕНИЕ — ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С КОМЕНТАРИ ОТ ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ . . .		37

ВЪВЕДЕНИЕ**Създаване на съвместното предприятие F4E**

1. Европейското съвместно предприятие за „ITER“⁽¹⁾ и развитие на термоядрената енергия („Съвместно предприятие F4E“) е създадено през март 2007 г.⁽²⁾ за период от 35 години. Въпреки че основните инсталации за ядрен синтез е трябвало да бъдат разработени в Кадараш, Франция, седалището на Съвместното предприятие се намира в Барселона.
2. Учредители на Съвместното предприятие са Евратом, представляван от Комисията, страните — членки на Евратом и Швейцария (която е сключила споразумение за сътрудничество с Евратом).

Управление

3. Структурата на управление на Съвместното предприятие F4E включва управителен съвет, директор и други органи. Управителният съвет носи отговорност за наблюдението на дейността на Съвместното предприятие, свързана с осъществяването на неговите цели. Директорът отговаря за ежедневното управление на Съвместното предприятие.
4. Останалите органи на управление на Съвместното предприятие са Бюрото, Консултативният технически комитет, Комитетът по обществените поръчки и договорите, Комитетът по въпросите на администрирането и управлението, Одитният комитет и Вътрешната група за преглед на действията.

Цели

5. Целите на Съвместното предприятие F4E са следните:
 - а) предоставяне на участието на Европейската общност за атомна енергия („Евратом“) в Международната организация по термоядрена енергия „ITER“;
 - б) предоставяне на участието на Евратом в дейностите от широкообхватния подход с Япония за бързата реализация на термоядрената енергия;
 - в) подготовка и координация на програмата от дейности по подготовка на изграждането на демонстрационен термоядрен реактор и свързаните с него съоръжения, включително на Международното съоръжение за облъчване на материали за термоядрен синтез.

Ресурси

6. През 2016 г. бюджетът за плащания за съвместното предприятие F4E е бил 720 млн. евро (2015 г. — 586 млн. евро), а бюджетът за поети задължения — 459 млн. евро (2015 г. — 467,9 млн. евро)⁽³⁾. Към 31 декември 2016 г. Съвместното предприятие е наброявало 415 служители (2015 г. — 383)⁽⁴⁾.

СТАНОВИЩЕ

7. Сметната палата извърши одит на:

- а) отчетите на Съвместното предприятие, които се състоят от финансови отчети⁽⁵⁾ и отчети за изпълнението на бюджета⁽⁶⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г., и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

⁽¹⁾ Международен термоядрен експериментален реактор (International Thermonuclear Experimental Reactor).

⁽²⁾ Решение 2007/198/Евратом на Съвета от 27 март 2007 г. за създаване на Европейското съвместно предприятие за проекта „ITER“ и развитието на термоядрената енергия и за предоставяне на предимства на същото (ОВ L 90, 30.3.2007 г., стр. 58), изменено с Решение 2013/791/Евратом на Съвета от 13 декември 2013 г. (ОВ L 349, 21.12.2013 г., стр. 100) и Решение (Евратом) 2015/224 на Съвета от 10 февруари 2015 г. (ОВ L 37, 13.2.2015 г., стр. 8).

⁽³⁾ Второ изменение на бюджета, одобрено от Управителния съвет през декември 2016 г.

⁽⁴⁾ Допълнителна информация за съвместното предприятие F4E и неговите дейности може да намерите на неговия уебсайт: <http://www.fusionforenergy.europa.eu>.

⁽⁵⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁶⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчети, в които са агрегирани всички бюджетни операции, и разяснителна информация.

Становище относно надеждността на отчетите

8. Сметната палата счита, че отчетите на Съвместното предприятие за годината, приключила на 31 декември 2016 г., дават ярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор.

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

9. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

10. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите плащания за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Обръщане на внимание

11. Без да противоречи на така изразеното становище, Сметната палата иска да обърне внимание на следния въпрос. Заклученията на Съвета на ЕС, приети на 7 юли 2010 г.⁽⁷⁾, одобряват средства в размер на 6,6 млрд. евро (по стойност за 2008 г.) за вноската на Съвместното предприятие за фазата от проекта, свързана с изграждането на ITER, първоначално планирана за приключване през 2020 г. Тази цифра не включва 663 млн. евро, предложени от Европейската комисия през 2010 г. за покриване на потенциални непредвидени разходи⁽⁸⁾.

12. През ноември 2016 г. Съветът на ITER⁽⁹⁾ е одобрил нови параметри на проекта „ITER“ (обхват, график и разходи). Целият график на проекта⁽¹⁰⁾ е одобрен от всички членове на ITER⁽¹¹⁾ и пълните разходи по проекта са одобрени *ad referendum*, което означава, че всеки член трябва да поиска одобрение за разходите по проекта чрез своя бюджетен процес.

13. Новият график, одобрен от Съвета на ITER, предвижда подход от четири етапа, като срокът за постигането на първата стратегическа междинна цел от етапа на изграждане на проекта („Първа плазма“) е декември 2025 г., а очакваният срок за завършване на целия етап на изграждане е декември 2035 г. Това представлява забавяне от 15 години в сравнение с първоначално заложените в проекта срокове. Целта на новия поетапен подход е по-пълното съгласуване на изпълнението на проекта с приоритетите и ограниченията на всички членове на ITER IO.

14. След одобряването на новите параметри на проекта „ITER“ съвместното предприятие F4E е определило новия график и е преизчислило свързаните разходи при приключването (ЕАС) на участието си в етапа на изграждане на проекта.

15. Резултатите, представени на Управителния съвет на Съвместното предприятие през декември 2016 г., показват очаквана нужда от финансиране в размер на 5,4 млрд. евро за етапа на изграждане след 2020 г. (82 % увеличение спрямо одобрения бюджет от 6,6 млрд. евро). Сумата от 6,6 млрд. евро, приета от Съвета на ЕС през 2010 г., сега служи като таван за разходите на Съвместното предприятие до 2020 г.

16. Следва да се отбележи, че освен за етапа на изграждане, Съвместното предприятие ще трябва да допринесе и за оперативния етап на проекта „ITER“ след 2035 г.⁽¹²⁾, както и за последващия етап на дезактивиране и извеждане от експлоатация. Размерът на тези вноски все още не е изчислен.

⁽⁷⁾ Заклучения на Съвета относно статута на „ITER“ от 7 юли 2010 г. (Реф. 11902/10).

⁽⁸⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета от 4 май 2010 г. относно състоянието и възможностите за развитие на проекта „ITER“ (COM(2010) 226 окончателен).

⁽⁹⁾ 19-и Съвет на ITER, състоял се на 16—17 ноември 2016 г. Съветът на ITER е управителния орган на организацията ITER IO.

⁽¹⁰⁾ Съветът на ITER е прегледал пълния актуализиран график за изграждане на проекта от етапа „Първа плазма“ (2025 г.) до операция „Deuterium-Tritium“ (2035 г.), както е предложено от ITER IO.

⁽¹¹⁾ Китайска народна република, Република Индия, Япония, Република Корея, Руска федерация, Съединени американски щати и Европейски съюз.

⁽¹²⁾ Оперативният етап на проекта „ITER“ се очаква да продължи до 2037 г.

17. Доколкото прогнозите на Съвместното предприятие F4E за етап „Първа плазма“ са съвместими с плана на ITER IO за проекта, за график се приема най-ранната дата, възможна от техническа гледна точка ⁽¹³⁾.

18. През юни 2017 г. Комисията публикува съобщение относно приноса на ЕС към изменения проект „ITER“ ⁽¹⁴⁾, като потърси подкрепата на Европейския парламент и мандат от Съвета на ЕС, за да може да одобри новите параметри ⁽¹⁵⁾ от името на Евратом.

19. Въпреки че новите параметри не включват резерв за непредвидени случаи, в своето съобщение Комисията е предложила марж за непредвидени обстоятелства до 24 месеца по отношение на графика и 10—20 % по отношение на бюджета ⁽¹⁶⁾. Освен това между мерките, взети за спазване на ограничения бюджет от 6,6 млрд. евро, са отлагането на придобиването и инсталирането на всички компоненти, които не са от жизненоважно значение за етапа „Първа плазма“. Въпреки че са били предприети положителни действия за подобряване на управлението и контрола на етапа на изграждане на проекта „ITER“, продължава да съществува риск от допълнителни увеличения на разходите и забавяне на изпълнението на проекта в сравнение с новите предложени параметри.

20. На 29 март 2017 г. Обединеното кралство уведоми Европейския съвет за решението си да напусне ЕС и Евратом. Предстои да се договори споразумение относно реда и условията за неговото напускане. Това може да окаже значителен ефект върху бъдещата дейност на Съвместното предприятие F4E и на проекта „ITER“.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общото управление

21. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент на Съвместното предприятие, ръководството отговаря за изготвянето и представянето на отчетите въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Ръководството на Съвместното предприятие носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите.

22. При изготвянето на отчетите ръководството следва да извърши оценка на способността на Съвместното предприятие да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява информация, свързана с принципа на действащо предприятие, ако е приложимо, и да използва счетоводно отчитане на база действащо предприятие.

23. Лицата, натоварени с общо управление, отговарят за контрола върху процедурата за финансово отчитане на Съвместното предприятие.

Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях

24. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че отчетите на Съвместното предприятие не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета или на съответни други органи за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но това не представлява гаранция, че при одита винаги ще бъдат разкривани евентуалните съществени неточности или несъответствия. Те могат да се дължат на измами или на грешки и се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите вземат въз основа на тези отчети.

⁽¹³⁾ Според петата годишна оценка на групата за независима проверка (31 октомври 2016 г.) и доклада на ръководителя на отдела „Управление на проекти“ на Съвместното предприятие F4E до Управителния съвет от декември 2016 г.

⁽¹⁴⁾ COM(2017) 319 окончателен от 14.6.2017 г. (придружен от Работен документ на службите на Комисията SWD(2017) 232 окончателен от 14.6.2017 г.).

⁽¹⁵⁾ Приносът на Евратом не засяга предложенията на Комисията, резултата от преговорите относно оттеглянето на Обединеното кралство от Евратом и Многогодишната финансова рамка за периода след 2020 г.

⁽¹⁶⁾ COM(2017) 319 окончателен от 14.6.2017 г. (придружен от Работен документ на службите на Комисията SWD(2017) 232 окончателен от 14.6.2017 г.), глава V „ITER: пътят напред“.

25. Одитът включва прилагане на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите. Избраните одитни процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите и на риска от съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, необходим за изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и за осигуряването на законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите, с оглед разработване на подходящи за обстоятелствата одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на счетоводните разчети, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

26. В областта на приходите Сметната палата проверява субсидията, получена от Комисията, и прави преглед на процедурите на Съвместното предприятие за събиране на такси и други приходи, ако е приложимо.

27. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания, след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания (включително извършените за закупуване на активи), които са различни от авансовите плащания, към момента на тяхното извършване. Проверката на авансовите плащания се извършва, когато получателят на финансови средства представи доказателства за правилното им използване, а Съвместното предприятие приеме тези доказателства и уравни авансовото плащане, през същата година или по-късно.

28. При изготвянето на настоящия доклад и на Декларацията за достоверност Сметната палата взе предвид резултатите от одита на отчетите на Съвместното предприятие, извършен от независим външен одитор, в съответствие с член 208, параграф 4 от Финансовия регламент на ЕС⁽¹⁷⁾.

29. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета за 2016 г.

30. Окончателният бюджет за изпълнение на дейността за 2016 г. включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 488 млн. евро⁽¹⁸⁾ и бюджетни кредити за извършване на плащания в размер на 724 млн. евро⁽¹⁹⁾. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и извършване на плащания е съответно 99,8 % и 98 %.

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Мониторинг на договорите за възлагане на обществени поръчки, свързани с текущата дейност, и на предоставянето на безвъзмездна финансова помощ

31. Съвместното предприятие F4E има система за извършване на одити на място при изпълнителите с цел проверка на спазването на изискванията за осигуряване на качеството⁽²⁰⁾.

32. През септември 2016 г. Службата за вътрешен одит на Комисията (СВО) е проследила прилагането на препоръките в резултат от нейния одит относно изпълнението на споразуменията за възлагане на обществени поръчки. Съвместното предприятие изпълнява план за действие в отговор на отправените препоръки. СВО също така е проследила последващите действия по извършения от нея одит на управлението на договорите и е заключила, че всички свързани с това препоръки са били съответно изпълнени от Съвместното предприятие.

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁽¹⁸⁾ Промените в окончателния одобрен бюджет за 2016 г. се отнасят главно до 15 млн. евро в целевите приходи от резервния фонд на ITER, 13,5 млн. евро за поети задължения, пренесени от предходните години, и 0,5 млн. евро за възстановяване на извършените в повече плащания по оперативни договори.

⁽¹⁹⁾ Промените в одобрения окончателен бюджет за 2016 г. се отнасят главно до плащания на стойност 4 млн. евро от резервния фонд на ITER.

⁽²⁰⁾ Обхватът на тези одити включва различни аспекти от изпълнението на дейността, включително плана за осигуряване на качество, всички случаи на неспазване на конкретно изискване, контрола върху закупуването на стоки и управлението на подизпълнението, управлението на документацията и информацията, управлението на промените и отклоненията, плана за контрол на качеството при строителните дейности, подробния график на проектите, управлението на риска при договорите и плана за контрол на качеството при техническите дейности. Извършените през 2016 г. 29 одита са установили 47 случая на несъответствие с изискванията за осигуряване на качеството и 202 области за подобрене.

33. През 2016 г. Структурата за вътрешен одит на Съвместното предприятие F4E (IAC) е проследила изпълнението на препоръките от своя одит на обществените поръчки във връзка със сградите на Съвместното предприятие ITER. IAC е отчетла важната работа, извършена от Съвместното предприятие за формализирането и проектирането на процеса, насоките, правилата и инструментите, свързани с дейностите по възлагане на обществени поръчки. Тя е отправила също така шест допълнителни препоръки за подобряване на процедурите.

34. Не е изчислен остатъчният процент грешки при плащанията на безвъзмездна финансова помощ поради ниския им дял в бюджета на Съвместното предприятие F4E ⁽²¹⁾ и малкия брой извършени последващи одити ⁽²²⁾. През 2016 г. Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет е започнала последващ одит на бенефициент от името на Съвместното предприятие F4E. Съвместното предприятие е предприело необходимите действия за коригиране на грешките, установени при одити от предходни години.

Стратегия за борба с измамите

35. През юни 2015 г. Управителният съвет на Съвместното предприятие е приел стратегия за борба с измамите и съответен план за действие. Повечето от действията са изпълнени през 2016 г. Съвместното предприятие обаче не е създадо конкретно инструмент за улесняване на мониторинга на действията си във връзка с процедурите за възлагане на обществени поръчки, и по-специално на тези, свързани с оценката на риска и етапите на оценка, преговори и възлагане на процедурите.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Baudilio TOMÉ MUGURUZA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 3 октомври 2017 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

⁽²¹⁾ От основаването си до края на 2016 г. Съвместното предприятие е отпуснало общо 81 млн. евро за 150 договора за безвъзмездна финансова помощ. През 2016 г. Съвместното предприятие е отпуснало сума на обща стойност 5 млн. евро за шест договора за безвъзмездна финансова помощ.

⁽²²⁾ Шест бенефициента и обща одитирана сума в размер на 6 млн. евро, което представлява съответно 8 % от общия брой на бенефициентите и 7 % от общия брой на подписаните договори за отпускане на безвъзмездна финансова помощ от създаването на Съвместното предприятие.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

Година	Коментари на Сметната палата	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/Предстоящи/Няма данни)
	КОМЕНТАРИ ОТНОСНО БЮДЖЕТНОТО И ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ	
	<i>Представяне на отчетите</i>	
2015 г.	В бележките към финансовите отчети таблицата и информацията, включени в ред 4.3.1.1. „Споразумения за възлагане на обществени поръчки „ITER“ (ITER IO)“, отразяват подписаните споразумения за възлагане на обществени поръчки (колона 3) и споразуменията за възлагане на обществени поръчки, по които са преведени средства до този момент (колона 4). В таблицата обаче не се посочва какъв е действителният напредък при текущите дейности. В годишните отчети за 2015 г. Съвместното предприятие е допълнило тази информация с оценка на текущата работа, като е взело предвид общата стойност на разходите по договорите, свързани със споразуменията за обществени поръчки, както и с графика, на която е представено достигането на основните етапи за всяко споразумение за възлагане на обществени поръчки, подписано с ITER IO. Въпреки съдържащата се в отчетите за 2015 г. оценка, необходима е допълнителна работа, за да бъде представена по-точна информация за състоянието и стойността на извършените до този момент дейности на Съвместното предприятие.	Текущи
	КОМЕНТАРИ ОТНОСНО КЛЮЧОВИ КОНТРОЛИ НА СИСТЕМИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ	
2015 г.	F4E продължава да разработва централизирана и единна система за интегриране на всички оперативни, финансови и бюджетни данни, което ще позволи редовен мониторинг и контрол на разчетите, разходите и отклоненията. На своята среща на 8—9 юни 2015 г. Управителният съвет е одобрил предложението на директора за изграждането в рамките на две години на система за планиране на ресурсите на предприятието (ERP).	Текущи
2015 г.	Системата, която ще предоставя информация относно стойността на отделните етапи на изпълнението на дейностите (управление на постигнатата стойност), е в процес на обсъждане с ITER IO с цел подобряване на разпределянето на кредити за постигане на ключови етапи при изпълнението на споразуменията за възлагане на обществени поръчки.	Текущи
	<i>Обществени поръчки, свързани с текущата дейност, и безвъзмездна финансова помощ</i>	
2015 г.	Процедурите на договаряне представляват 45 % от всички 84 тържни процедури, свързани с текущата дейност, които са стартирани през 2015 г. (58 % през 2014 г.). Въпреки че Съвместното предприятие е намалило процента на процедурите на договаряне през 2015 г., необходимо е да се положат усилия за повишаване на конкурентоспособността на неговите оперативни процедури за обществени поръчки. По отношение на безвъзмездната финансова помощ са получени средно по 1,4 предложения за всяка покана.	Текущи

Година	Коментари на Сметната палата	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/Предстоящи/Нямат данни)
	ДРУГИ ВЪПРОСИ	
	<i>Правна рамка</i>	
2015 г.	На 2 декември 2015 г. Управителният съвет на Съвместното предприятие най-накрая е изменил своя Финансов регламент и Правилата за прилагане, за да бъдат в съответствие с новата финансова рамка на ЕС. През февруари 2016 г. Европейската комисия публикува положително становище относно измененията, въведени от Съвместното предприятие във финансовите му правила, но изисква от него да обмисли допълнително разработване на определени разпоредби в неговите Правила за прилагане, свързани с конкретни дерогации от Финансовия регламент на ЕС и от рамковия финансов регламент, приложими към органите по член 208.	Текущи
	<i>Права върху интелектуалната собственост и индустриална политика</i>	
2015 г.	Решението за прилагането на индустриалната политика на F4E, както и политиката относно правата върху интелектуалната собственост и разпространяването на информация са приети от Управителния съвет на Съвместното предприятие на 27 юни 2013 г. Съвместното предприятие е разработило документ за стратегия за обществените поръчки, обхващаш всяко едно действие за възлагане на обществени поръчки. Изготвен е контролен списък за мониторинг на изпълнението на стратегията за обществени поръчки по отношение на собствеността върху новите знания за всяко действие за възлагане на обществени поръчки.	Текущи
	Към момента на одита (април 2016 г.) Съвместното предприятие е било изпълнило повечето от разпоредбите от Решението на Управителния съвет от 27 юни 2013 г., въпреки че пет все още не са били изцяло изпълнени, а три е предстояло да бъдат изпълнени.	Завършени
	Планирано е извършване на оценка на въздействието на изпълнението на тези политики, но все още не е изпълнено.	Текущи
	<i>Приетно споразумение с държавата домакин</i>	
2015 г.	Съгласно приемното споразумение, подписано с Кралство Испания на 28 юни 2007 г., на Съвместното предприятие следва да бъдат предоставени постоянни помещения до юни 2010 г. След проведените срещи между F4E и испанското правителство, на 10 март 2015 г. на Съвместното предприятие е представено официално предложение. През декември 2015 г. държавата домакин е информирала Управителния съвет на Съвместното предприятие, че дискусиите на ниво министри относно формализирането на предложението от 10 март 2015 г. не са приключили, и е предложила вместо това да бъдат започнати преговори със собственика на сградата, където понастоящем се намира F4E, с цел тя да стане постоянно седалище на Съвместното предприятие. Към момента на одита (април 2016 г.) това ново предложение е в процес на разглеждане от Съвместното предприятие.	Завършени

Година	Коментари на Сметната палата	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/Предстоящи/Няма данни)
	<i>Правила за прилагане на Правилника за персонала</i>	
2015 г.	През 2015 г. Съвместното предприятие е продължило да приема по аналогия няколко правила на ЕС за прилагане на Правилника за персонала. Въпреки това някои специфични правила за прилагането на Правилника за персонала все още не са приети.	Завършени

ОТГОВОР НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

33. Към месец юли 2017 г. пет от шестте препоръки на структурата за вътрешен одит (СВО) бяха изпълнени. Препоръката, която е в процес на изпълнение, се отнася до определянето на функциите на Вътрешната група за преглед на действията (IRP). Работата по изпълнение на тази препоръка следва да приключи през октомври 2017 г., тъй като това действие е част от по-широкообхватен проект за повишаване на ефективността, насочен към оптимизиране на откритите процедури за възлагане на обществени поръчки.

35. Понастоящем F4E разработва изискванията за определяне на параметрите на инструмент, който ще използва за систематично събиране на информация за показателите за изпълнение на мерките за борба с измамите в рамките на процедурите по възлагане на обществени поръчки. Наред с това инструментът ще позволи на персонала на F4E да добавя допълнителна информация, свързана с „червени флагчета“, във връзка с всяка процедура по възлагане на обществена поръчка.

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

2015 г. — Представяне на отчетите

ЕС използва системата на ITER за разпределение на кредити като система за управление на постигнатата стойност. Съотношението между стойността на усвоените кредити и планираната стойност отразява напредъка на F4E към реализирането на дела на ЕС от обществените поръчки. Предназначението на кредитния профил е да отразява стойността на действително изпълнената работа в рамките на отделните етапи на проектите (като например проектиране, производство, доставка, монтаж).

F4E и ITER Ю поеха ангажимент да коригират този профил за всяко споразумение за обществена поръчка, за да гарантират на всички етапи на изпълнението на споразумението за обществена поръчка определянето на подходящо кредитно тегло, което отразява възможно най-точно действителното положение. Такива изменения са внасяни в миналото в определени споразумения за обществени поръчки и се очаква работата по тях да приключи до края на октомври 2017 г.

2015 г. — Коментари относно ключови контроли на системите за наблюдение и контрол на Съвместното предприятие

Първи параграф: През март 2016 г. новият директор на F4E възложи на независим консултант изпълнението на проучване за разработване на концепция за интегрирана хоризонтална система за контрол и интегрирана система за контрол на търговските и финансовите дейности. Докладът за изпълнението на това проучване беше предоставен в средата на юни 2016 г., а съдържащите се в него препоръки бяха прегледани и приети.

Понастоящем F4E работи по внедряването на ведомствена система за контрол на проектите, която се счита за опростен и по-ефективен по отношение на разходите механизъм за постигане на по-висока степен на интегриране на финансовата информация на F4E.

F4E избра системата Ecosys и понастоящем е в заключителния етап на преговорите за сключване на договор с доставчика. Като следваща стъпка F4E ще реализира пилотен етап на внедряването на системата, като целевият срок за пълното внедряване е първото тримесечие на 2018 г.

Втори параграф: ЕС използва системата на ITER за разпределение на кредити като система за управление на постигнатата стойност. Съотношението между стойността на усвоените кредити и планираната стойност отразява напредъка на F4E към реализирането на дела на ЕС от обществените поръчки. Предназначението на кредитния профил е да отразява стойността на действително изпълнената работа в рамките на отделните етапи на проектите (като например проектиране, производство, доставка, монтаж).

F4E и ITER Ю поеха ангажимент да коригират този профил за всяко споразумение за обществена поръчка, за да гарантират на всички етапи на изпълнението на споразумението за обществена поръчка определянето на подходящо кредитно тегло, което отразява възможно най-точно действителното положение. Такива изменения са внасяни в миналото в определени споразумения за обществени поръчки и се очаква работата по тях да приключи до края на октомври 2017 г.

2015 г. — Обществени поръчки, свързани с текущата дейност, и отпускане на безвъзмездни средства

Въпреки предприемането на по-активни дейности за комуникация и разпространение на информация, по-специално в контекста на интегрирането на новия Финансов регламент, през 2016 г. данните за дела на процедурите на договаряне останаха сходни с резултатите от предходните години (49 % от общия брой процедури през 2016 г. в сравнение с 45 % през 2015 г. и 58 % през 2014 г.). Въпреки това следва да се отбележи, че по-голямата част от тези процедури бяха процедури на договаряне на ниска стойност, които попадат под предвидения в Директивата праг за публикуване и са реализирани в пълно съответствие с Финансовия регламент на F4E.

Процедурите на договаряне на ниска стойност възлизат на около 40 % от общия годишен брой на сключваните от F4E договори (за 2016 г.: 41 % от общия брой и 0,8 % от стойността на договорите; за 2015 г.: 43 % от общия брой и 0,3 % от стойността на договорите), но съответстват на едва около 1 % от годишния бюджет.

Използването на процедури на договаряне в тези случаи (в границите, определени от Финансовия регламент на F4E) е в отговор на съображенията за добро финансово управление, тъй като този подход позволява на F4E да използва по-ефективно своите вътрешни ресурси за изпълнението на процедурите за възлагане на обществени поръчки на висока стойност. С оглед на това F4E счита, че не са необходими действия за допълнително намаляване на броя на процедурите на договаряне на ниска стойност, тъй като той отговаря на принципите и изискванията на Финансовия регламент.

Останалата част от процедурите на договаряне, които в повечето случаи имат за предмет възлагане на договори на по-висока стойност (средно 5 % от общия брой на процедурите), отразяват комплексната и иновативна среда, в която работи F4E. С оглед на характеристиките на пазара за технологии за ядрен синтез в много случаи конкуренцията на този пазар е силно ограничена. Това често води до недостатъчна конкуренция или (в изключителни случаи) до монопол или дори до липса на предложения в отговор на покани за участие в търг.

От 2012 г. насам F4E предприема по-активни мерки за оповестяване на информация, но участието в процедурите остава ограничено. Мнението на F4E е, че основната причина не е липсата на оповестяване, а по-скоро спорадичният характер на възлаганите от F4E обществени поръчки. F4E стигна до заключението, че естеството на дейностите, свързани с обхвата на големите научни и технологични проекти, е такова, че ограничената конкуренция за съжаление е факт, по отношение на който един изолиран възлагаш орган може да постигне само ограничено въздействие.

В резултат на това през 2016 г. F4E започна да проучва възможни подходи за решаване на този проблем в сътрудничество с други възлагащи органи, които управляват сходни проекти в Европа и се сблъскват в същата степен с липса на конкуренция. За да повиши въздействието на инициативите за обезпечаване на по-висока степен на индустриална конкуренция и активност, F4E инициира създаването на форум, обединяващ сходни изследователски проекти за разработване на иновативни високи технологии в Европа (CERN, ESA, ESS, ESRF, ESO и др.). Посредством този форум различни организации, които се сблъскват със сходни предизвикателства във връзка с изпълнението на проекти, могат да си сътрудничат за по-координирано и ефективно преодоляване на тези предизвикателства. Това е опит за стимулиране на изграждането на единен пазар за големи научни проекти, който се характеризира с по-голяма стабилност и по-големи мащаби, а оттам и с по-голям потенциал за привличане на интереса на дружествата.

В рамките на събитие, организирано в Дания през февруари 2018 г., участниците във форума ще получат за първи път възможност да реализират на практика своето ново сътрудничество.

2015 г. — Правна рамка

В сътрудничество с Европейската комисия (генерална дирекция „Бюджет“ и генерална дирекция „Енергетика“) Съвместното предприятие разработи изисканите специални разпоредби, които да бъдат добавени към правилата за прилагане на Финансовия регламент на Съвместното предприятие във връзка с четири дерогации, предоставени на Съвместното предприятие по силата на неговия Финансов регламент, от изискванията на общия Финансов регламент на ЕС и рамковия Финансов регламент, приложим за органите, посочени в член 208.

На 4 юли 2017 г. управителният съвет на Съвместното предприятие прие измененията на правилата за прилагане, за влизането в сила на които трябва да бъде получено положително формално становище от Европейската комисия. След предоставянето на положителното становище четирите разпоредби за прилагане ще влязат в сила на 1 август 2017 г.

2015 г. — Права върху интелектуалната собственост и индустриална политика

Що се отнася до оценката на въздействието на индустриалната политика, F4E планира да използва резултатите от оценката на дейността на Съвместното предприятие (и на проекта „ITER“ като цяло), която ще бъде извършена от Европейската комисия през 2017 и 2018 г.

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместното предприятие „Горивни клетки и водород“ за финансовата 2016 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие

(2017/C 426/06)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Стр.
ВЪВЕДЕНИЕ	1-12	43
Създаване на Съвместното предприятие ГКВ	1-2	43
Управление	3-6	43
Цели	7	43
Ресурси	8-12	43
СТАНОВИЩЕ	13-25	44
Становище относно надеждността на отчетите	14	44
Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите	15	44
Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите	16	44
Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление	17-19	44
Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях	20-24	45
БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	26-33	45
Изпълнение на бюджета за 2016 г.	26	45
Изпълнение на многогодишния бюджет по Седма рамкова програма (7РП)	27-29	45
Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“	30-33	46
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ	34	46
Стандарти за вътрешен контрол	34	46
ПРИЛОЖЕНИЕ — ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С КОМЕНТАРИ ОТ ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ . . .		47

ВЪВЕДЕНИЕ**Създаване на Съвместното предприятие ГKB**

1. Съвместното предприятие за изпълнение на Съвместната технологична инициатива за горивни клетки и водород (Съвместно предприятие ГKB) със седалище в Брюксел е създадено през май 2008 г. за периода до 31 декември 2017 г. и започва да работи самостоятелно на 15 ноември 2010 г.⁽¹⁾ През юни 2014 г. Съветът удължи срока на дейността на Съвместното предприятие до 31 декември 2024 г.⁽²⁾

2. Съвместно предприятие ГKB е публично-частно партньорство в областта на научните изследвания и иновациите в технологиите за водород и горивни клетки. Учредители на Съвместното предприятие са Европейският съюз (ЕС), представляван от Европейската комисия, промишлената група („Водородна Европа“) и научноизследователската група (Нова европейска научноизследователска група в областта на горивните клетки и водорода — N.ERGHY).

Управление

3. Структурата на управление на Съвместното предприятие ГKB включва следните органи: управителен съвет, изпълнителен директор, научен комитет, група на представителите на държавите от ГKB и форум на заинтересованите страни.

4. Членовете на управителния съвет са десет, като шестима от тях са представители на промишлената група, трима — на Комисията и един — на научноизследователската група. Управителният съвет отговаря за стратегическата ориентация и функционирането на Съвместното предприятие и следи за изпълнението на неговите дейности. Изпълнителният директор отговаря за ежедневното управление на Съвместното предприятие.

5. Научният комитет включва най-много деветима члена, които осигуряват балансирано представителство на експертите от академичните среди, промишлеността и регулаторните органи. Той предоставя становища относно научните приоритети, които трябва да бъдат обхванати в годишните работни планове, както и относно научните постижения, отразени в годишния отчет за дейността.

6. Групата на представителите на държавите членки на ГKB включва по един представител от всяка държава членка и държава, асоциирана към „Хоризонт 2020“, и дава становище относно стратегическото ориентиране на Съвместното предприятие и постигането на целите на „Хоризонт 2020“. Форумът на заинтересованите страни се провежда ежегодно и в него заинтересованите страни от ГKB обсъждат дейностите на Съвместното предприятие и могат да представят коментари.

Цели

7. Целта на Съвместното предприятие ГKB е до 2020 г. да изведе технологиите за горивни клетки и водород като едно от основните направления в бъдещите европейски системи за енергия и транспорт. Съвместното предприятие цели да настръчи развитието на силен, стабилен и конкурентоспособен в световен мащаб сектор за горивни клетки и водород в ЕС.

Ресурси

8. Максималното финансово участие на ЕС в първата фаза на дейността на Съвместното предприятие ГKB възлиза на 470 млн. евро от бюджета на 7РП⁽³⁾. Вноските от другите членове следва да бъдат не по-малки от вноската на ЕС.

9. Максималният размер на вноската на ЕС за втората фаза на дейността на Съвместното предприятие ГKB е в размер на 665 млн. евро, финансирани от програма „Хоризонт 2020“. От тази сума най-много 570 млн. евро могат да бъдат използвани, за да се изравни участието на ЕС с минималната вноска, плащана от членовете на промишлената и на научноизследователската група (която е 380 млн. евро), а до 95 млн. евро могат да бъдат използвани, за да се изравни участието с допълнителните вноски от членовете, надхвърлящи минималната вноска⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 521/2008 на Съвета от 30 май 2008 г. за създаване на съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“ (ОВ L 153, 12.6.2008 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕС) № 1183/2011 на Съвета (ОВ L 302, 19.11.2011 г., стр. 3).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 559/2014 на Съвета от 6 май 2014 г. за създаване на съвместно предприятие „Горивни клетки и водород 2“ (ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 108).

⁽³⁾ Член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 521/2008.

⁽⁴⁾ Член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 559/2014.

10. Членовете на промишлената и на научноизследователската група следва да внесат вноски в размер на най-малко 380 млн. евро за проектите на „Хоризонт 2020“, финансирани от Съвместното предприятие ГKB⁽⁵⁾, от които най-малко 285 млн. евро като непаричен принос за допълнителни дейности⁽⁶⁾.

11. Административните разходи на Съвместното предприятие ГKB не могат да надвишават 38 млн. евро, които се покриват от парични вноски, разпределени поравно на годишна основа между ЕС и членовете от промишлената и от научноизследователската група⁽⁷⁾.

12. През 2016 г. бюджетът за плащания на Съвместното предприятие ГKB е 98,3 млн. евро (2015 г. — 95,1 млн. евро). На 31 декември 2016 г. Съвместното предприятие е наброявало 26 щатни служители (2015 г. — 26)⁽⁸⁾.

СТАНОВИЩЕ

13. Сметната палата извърши одит на:

- а) отчетите на Съвместното предприятие, които се състоят от финансови отчети⁽⁹⁾ и отчети за изпълнението на бюджета⁽¹⁰⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 година, и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Становище относно надеждността на отчетите

14. Сметната палата счита, че отчетите на Съвместното предприятие за годината, приключила на 31 декември 2016 г., дават явна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор.

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

15. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

16. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите плащания за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

17. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент на Съвместното предприятие, ръководството отговаря за изготвянето и представянето на отчетите въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Ръководството на Съвместното предприятие носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите.

⁽⁵⁾ Член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 559/2014.

⁽⁶⁾ Съгласно член 4, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 559/2014, допълнителните дейности представляват нефинансов принос за дейности извън работния план и бюджета на Съвместното предприятие, но допринасящи за постигане на целите на Съвместната технологична инициатива за горивни клетки и водород. В съответствие с член 4, параграф 4 от същия Регламент, разходите за допълнителни дейности следва да бъдат заверени от независим външен одитор и не подлежат на одит от Съвместното предприятие, Европейската сметна палата или друг орган на ЕС.

⁽⁷⁾ Член 13, параграф 2 от Устава на съвместното предприятие ГKB 2 (приложението към Регламент (ЕС) № 559/2014).

⁽⁸⁾ Допълнителна информация за съвместното предприятие ГKB и неговите дейности може да намерите на уебсайта: <http://www.fch.europa.eu>.

⁽⁹⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽¹⁰⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчети, в които са агрегирани всички бюджетни операции, и разяснителна информация.

18. При изготвянето на отчетите ръководството следва да извърши оценка на способността на Съвместното предприятие да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява, ако е приложимо, информация, свързана с принципа на действащо предприятие, и да използва счетоводно отчитане на база действащо предприятие.

19. Лицата, натоварени с общо управление, отговарят за контрола върху процедурата за финансово отчитане на Съвместното предприятие.

Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях

20. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че отчетите на Съвместното предприятие не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета или на съответни други органи за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но това не представлява гаранция, че при одита винаги ще бъдат разкривани евентуалните съществени неточности или несъответствия с приложимата нормативна уредба, които могат да се дължат на измами или на грешки. Тези неточности или несъответствия се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите ще вземат въз основа на тези отчети.

21. Одитът включва прилагане на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите. Избраните одитни процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите и на риска от съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, необходим за изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и за осигуряването на законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите, с оглед разработване на подходящи за обстоятелствата одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на счетоводните разчети, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

22. В областта на приходите Сметната палата проверява субсидията, получена от Комисията, и прави преглед на процедурите на Съвместното предприятие за събиране на такси и други приходи, ако е приложимо.

23. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания, след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания (включително извършените за закупуване на активи), които са различни от авансовите плащания, към момента на тяхното извършване. Проверката на авансовите плащания се извършва, когато получателят на финансови средства представи доказателства за правилното им използване, а Съвместното предприятие приеме тези доказателства и уравни авансовото плащане, през същата година или по-късно.

24. При изготвянето на настоящия доклад и на Декларацията за достоверност Сметната палата взе предвид резултатите от одита на отчетите на Съвместното предприятие, извършен от независим външен одитор, в съответствие с член 208, параграф 4 от Финансовия регламент на ЕС ⁽¹¹⁾.

25. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета за 2016 г.

26. Като се вземат предвид неизползваните бюджетни кредити за плащания от предходни години (17,2 млн. евро), окончателният бюджет за 2016 г., предвиден за изпълнението на 7РП и програма „Хоризонт 2020“, включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 127,8 млн. евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 115,5 млн. евро. По-ниските равнища на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и извършване на плащания бяха съответно 77,7 % и 83,9 %. Непълното усвояване на бюджетните кредити се дължи основно на факта, че след оценката на поканата за представяне на предложения за 2016 г. са подписани по-малко споразумения за отпускане на безвъзмездна помощ от очакваното.

Изпълнение на многогодишния бюджет по Седма рамкова програма (7РП)

27. От общо 470 -те млн. евро средства по 7РП, предназначени за Съвместното предприятие ГКВ, до края на 2016 г. то е поело задължения в размер на 464,4 млн. евро и е извършило плащания в размер на 372 млн. евро. Съгласно плана за плащанията на Съвместното предприятие за текущи проекти по 7РП, неизплатените оперативни плащания от 75,3 млн. евро (17 %) ще бъдат използвани до края на 2019 г.

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

28. От 470 млн. евро във вид на непаричен принос и парични вноски, които следва да бъдат направени от членовете на промишлената и на научноизследователската група за оперативните дейности на Съвместното предприятие ГКВ, към края на 2016 г. управителният съвет е валидирал вноски от 299 млн. евро. Допълнителен непаричен принос за оперативни дейности в размер на 40,6 млн. евро е докладван на Съвместното предприятие ГКВ в края на 2016 г.

29. В резултат на това, в края на 2016 г. общият принос на членовете на промишлената и на научноизследователската група за Съвместното предприятие възлиза на 339,6 млн. евро, а приносът на ЕС (Комисията) е 383,7 млн. евро.

Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“

30. От общо 665 млн. евро средства по програма „Хоризонт 2020“, предназначени за Съвместното предприятие ГКВ, до края на 2016 г. то предприятие е поело задължения в размер на 288,1 млн. евро (43 %) и е извършило плащания в размер на 77,4 млн. евро за изпълнението на първата група проекти.

31. Към края на 2016 г. членовете на промишлената и на научноизследователската група са докладвали непаричен принос на стойност 4,9 млн. евро за оперативни дейности, а управителният съвет е валидирал паричните вноски за административни разходи на Съвместното предприятие в размер на 1,2 млн. евро.

32. От минималната сума 285 млн. евро във вид на непаричен принос, който следва да бъде направен от другите членове за допълнителни дейности, в края на 2016 г. вече са били докладвани и одобрени 188,6 млн. евро (66 %).

33. В резултат на това, към края на 2016 г. общият принос на членовете на промишлената и на научноизследователската група възлиза на 194,7 млн. евро, а паричният принос на ЕС е 79,5 млн. евро. Разликата се обяснява с високия принос на другите членове към допълнителните дейности на Съвместното предприятие.

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Стандарти за вътрешен контрол

34. Съвместното предприятие е въвело процедури за предварителен контрол въз основа на проверки на финансови и оперативни документи и извършва последващи одити на заявленията за възстановяване на разходите, свързани с безвъзмездно отпуснатата помощ по 7РП. Тези проверки са ключови инструменти за оценяване на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, включително паричния и непаричния принос към Съвместното предприятие от другите членове. Процентът остатъчни грешки за последващите одити, отразен в Годишния отчет за дейността на Съвместното предприятие за 2016 г., е 1,24 % ⁽¹²⁾.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Baudilio TOMÉ MUGURUZA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 19 септември 2017 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

⁽¹²⁾ Годишен отчет за дейността на Съвместно предприятие ГКВ, стр. 54.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

Година	Коментари на Сметната палата	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/Предстоящи/Няма данни)
	<i>Служба за вътрешен одит на Европейската комисия (IAS)</i>	
2015 г.	През ноември 2015 г. Службата за вътрешен одит на Комисията (СВО) е извършила одит на процеса за подбор и оценяване на предложенията за безвъзмездна финансова помощ в рамките на „Хоризонт 2020“ в Съвместното предприятие ГКВ 2. СВО препоръчва Съвместното предприятие да подобри яснотата и прозрачността на своя подбор на теми за предложения. През 2016 г. Съвместното предприятие ГКВ 2 въвежда подобрени процедури за следващата покана за представяне на предложения през 2017 г.	Завършени
	<i>Конфликти на интереси</i>	
2015 г.	През юли 2015 г. Комисията е изготвила насоки за съвместните предприятия, свързани с правилата за конфликт на интереси. Тези насоки съдържат общ образец на декларацията за липса на конфликт на интереси, който следва да бъде включен в процедурите на Съвместното предприятие.	Текущи

ОТГОВОР НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

Съвместното предприятие взе под внимание доклада на Сметната палата.

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместното предприятие на инициативата за иновативни лекарства
за финансовата 2016 година, придружен от отговора на Съвместното предприятие

(2017/C 426/07)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Страница
ВЪВЕДЕНИЕ	1-11	50
Създаване на Съвместното предприятие „ИИЛТ“	1-2	50
Управление	3-5	50
Цели	6	50
Ресурси	7-11	50
СТАНОВИЩЕ	12-24	51
Становище относно надеждността на отчетите	13	51
Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите	14	51
Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите	15	51
Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление	16-18	51
Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях	19-23	52
БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	25-31	52
Изпълнение на бюджета за 2016 г.	25	52
Изпълнение на многогодишния бюджет по Седма рамкова програма (7РП)	26-28	52
Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“	29-31	53
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ	32-34	53
Рамка за вътрешен контрол	32	53
Управление на безвъзмездната помощ по програма „Хоризонт 2020“	33	53
Предварителни проверки и мониторинг на заявките за възстановяване на разходи	34	53
ПРИЛОЖЕНИЕ — ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С КОМЕНТАРИ ОТ ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ . . .		54

ВЪВЕДЕНИЕ

Създаване на Съвместното предприятие „ИИЛ“

1. Съвместното предприятие за изпълнение на Съвместната технологична инициатива за иновативни лекарства (Съвместно предприятие „ИИЛ“) със седалище в Брюксел е създадено през декември 2007 г. ⁽¹⁾ за период от 10 години и започва своята самостоятелна дейност на 16 ноември 2009 г. През май 2014 г. Съветът прие нов учредителен регламент и удължи действието на Съвместното предприятие до 31 декември 2024 г. ⁽²⁾.

2. Съвместното предприятие „ИИЛ“ представлява публично-частно партньорство с цел научни изследвания и иновации в областта на здравеопазването. Учредителите на Съвместното предприятие са Европейският съюз (ЕС), представен от Комисията, и фармацевтичният сектор, представен от Европейската федерация на фармацевтичните индустрии и асоциации (ЕФФИА).

Управление

3. Структурата на Съвместното предприятие „ИИЛ“ включва управителен съвет, изпълнителен директор, научен комитет, група на представителите на държавите, стратегически управляващи групи и форум на заинтересованите страни.

4. Управителният съвет е основният орган за вземане на решения на Съвместното предприятие, който отговаря за неговите операции и следи за изпълнението на неговите дейности. Управителният съвет се състои от десет членове, които представляват равностойно двамата учредители. Изпълнителният директор отговаря за текущото управление на Съвместното предприятие.

5. Научният комитет, групата на представителите на държавите, стратегическите управляващи групи и форумът на заинтересованите страни са консултативни органи. Научният комитет се състои от научни експерти от различни области и предоставя препоръки на Управителния съвет. Групата на представителите на държавите, която се състои от представители на държавите — членки на ЕС, и на държавите, свързани с изследователски програми на ЕС, предоставя на Управителния съвет стратегически становища. Стратегическите управляващи групи, които включват представители на фармацевтични компании, на Европейската комисия и на Научния комитет, координират проекти на Съвместното предприятие „ИИЛ“ помежду си и с по-широките изследователски програми на ЕС. Форумът на заинтересованите страни се провежда ежегодно и в него заинтересованите страни от ИИЛ обсъждат най-актуалните дейности и планове на ИИЛ.

Цели

6. Целта на Съвместното предприятие „ИИЛ“ е да подобри здравеопазването като ускори развитието на и достъпа на пациентите до иновативни лекарства, по-специално в областите, в които съществуват неразрешени медицински или социални нужди. Целта на ИИЛ е да насърчава сътрудничеството между ключовите актьори, които се занимават с изследвания в областта на здравеопазването, в т.ч. университети, фармацевтична и друга промишленост, малки и средни предприятия (МСП), организации на пациентите и регулаторни органи по лекарствата.

Ресурси

7. Максималният размер на вноската на ЕС за дейностите от програмата на Съвместното предприятие „ИИЛ1“ (2008—2013 г.) възлиза на 1 млрд. евро, финансирани по Седма рамкова програма за научни изследвания (7РП) ⁽³⁾. Вноските от фармацевтичния сектор трябва да бъдат равни на финансирането от ЕС.

8. Максималният размер на вноската на ЕС за дейностите от програмата на Съвместното предприятие „ИИЛ2“ (2014—2024 г.) възлиза на 1,638 млрд. евро и се финансира по програма „Хоризонт 2020“. До 1,425 млрд. евро от тази сума могат да бъдат използвани, за да се изравни участието на ЕС с вноската на ЕФФИА, а до 213 млн. евро могат да бъдат използвани, за да се изравни участието с вноските на други компании и университети, които се присъединяват към Съвместното предприятие „ИИЛ“ като членове или асоциирани партньори ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 73/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г. за създаване на съвместно предприятие за изпълнение на Съвместната технологична инициатива за иновативни лекарства (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 38).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 557/2014 на Съвета от 6 май 2014 г. за създаване на съвместното предприятие за изпълнение на втората инициатива за иновативни лекарства (ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 54).

⁽³⁾ Член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 73/2008.

⁽⁴⁾ Член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 557/2014.

9. ЕФФИА внася средства в размер на минимум 1,425 млрд. евро. Други членове или асоциирани партньори по програмата на Съвместното предприятие „ИИЛ2“ внасят средства, които съответстват на сумите, за които са поели ангажимент при приемането им за членове или асоциирани партньори.

10. Административните разходи на Съвместното предприятие „ИИЛ“ не могат да надвишават 85,2 млн. евро и се покриват от паричните вноски на членовете, разпределени поравно на годишна основа между ЕС и членовете от промишления сектор ⁽⁵⁾.

11. През 2016 г. бюджетът за плащания за Съвместното предприятие „ИИЛ“ е бил 263,4 млн. евро (2015 г. — 195 млн. евро). Към 31 декември 2016 г. Съвместното предприятие е наброявало 41 служители (2015 г. — 35) ⁽⁶⁾.

СТАНОВИЩЕ

12. Сметната палата извърши одит на:

- а) отчетите на Съвместното предприятие, които се състоят от финансови отчети ⁽⁷⁾ и отчети за изпълнението на бюджета ⁽⁸⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г., и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Становище относно надеждността на отчетите

13. Сметната палата счита, че отчетите на Съвместното предприятие за годината, приключила на 31 декември 2016 г., дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор.

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

14. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

15. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите плащания за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

16. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент на Съвместното предприятие, ръководството отговаря за изготвянето и представянето на отчетите въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Ръководството на Съвместното предприятие носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите.

17. При изготвянето на отчетите ръководството следва да извърши оценка на способността на Съвместното предприятие да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява информация, свързана с принципа на действащо предприятие, ако е приложимо, и да използва счетоводно отчитане на база действащо предприятие.

⁽⁵⁾ Член 13, параграф 2 от устава на Съвместното предприятие „ИИЛ 2“ (приложението към Регламент (ЕС) № 557/2014).

⁽⁶⁾ Допълнителна информация относно дейностите на Съвместното предприятие може да се намери на неговия уебсайт: <https://www.imi.europa.eu>.

⁽⁷⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁸⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчети, в които са агрегирани всички бюджетни операции, и разяснителна информация.

18. Лицата, натоварени с общо управление, отговарят за контрола върху процедурата за финансово отчитане на Съвместното предприятие.

Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях

19. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че отчетите на Съвместното предприятие не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета или на съответни други органи за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но това не представлява гаранция, че при одита винаги ще бъдат разкривани евентуалните съществени неточности или несъответствия с приложимата нормативна уредба, които могат да се дължат на измами или на грешки. Тези неточности или несъответствия се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите ще вземат въз основа на тези отчети.

20. Одитът включва прилагане на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите. Избраните одитни процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите и на риска от съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, необходим за изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и за осигуряването на законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите, с оглед разработване на подходящи за обстоятелствата одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на счетоводните разчети, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

21. В областта на приходите Сметната палата проверява субсидията, получена от Комисията, и прави преглед на процедурите на Съвместното предприятие за събиране на такси и други приходи, ако е приложимо.

22. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания, след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания (включително извършените за закупуване на активи), които са различни от авансовите плащания, към момента на тяхното извършване. Проверката на авансовите плащания се извършва, когато получателят на финансови средства представи доказателства за правилното им използване, а Съвместното предприятие приеме тези доказателства и уравни авансовото плащане, през същата година или по-късно.

23. При изготвянето на настоящия доклад и становище Сметната палата взе предвид резултатите от одита на отчетите на Съвместното предприятие, извършен от независим външен одитор, в съответствие с член 208, параграф 4 от Финансовия регламент на ЕС ⁽⁹⁾.

24. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета за 2016 г.

(25) Като се вземат предвид неизползваните бюджетни кредити от предходни години (54,1 млн. евро), окончателният бюджет за 2016 г., предвиден за изпълнението на 7РП и програма „Хоризонт 2020“, включва бюджетни кредити за поети задължения в размер на 307 млн. евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 263,4 млн. евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и извършване на плащания е съответно 94,1 % и 69,6 %. Ниското ниво на усвояване на бюджетните кредити за плащания се дължи предимно на намаление на разходите по програмата „Ебола+“ и на закъснения при сключването на договори за безвъзмездна помощ за поканите за представяне на предложения в рамките на програма „Хоризонт 2020“.

Изпълнение на многогодишния бюджет по Седма рамкова програма (7РП)

26. От общо 1 млрд. евро средства по 7РП, предназначени за съвместното предприятие „ИИЛ“, до края на 2016 г. Съвместното предприятие е поело задължения в размер на 966 млн. евро и е извършило плащания в размер на 648 млн. евро. Високото ниво на неизвършени плащания в размер на 318 млн. евро (32 %) се дължи основно на закъснения старт на дейностите по 7РП през първите години след създаването на Съвместното предприятие.

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

27. От 1 млрд. евро средства, които членовете от промишления сектор следва да внесат за дейностите на Съвместното предприятие „ИИЛ“, към края на 2016 г. Съвместното предприятие е валидирано непаричен принос и парични вноски в размер на 403 млн. евро. Допълнителни 103 млн. евро непарични вноски са били докладвани от членовете на Съвместното предприятие „ИИЛ“.

28. Вследствие на това, в края на 2016 г. непаричният принос и паричните вноски от членовете от промишления сектор възлизат на 506 млн. евро, а паричните вноски от ЕС за дейностите по 7РП на Съвместното предприятие „ИИЛ“ възлизат на 728 млн. евро.

Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“

29. От общо 1,638 млрд. евро средства по програма „Хоризонт 2020“, предназначени за Съвместното предприятие „ИИЛ“, до края на 2016 г. Съвместното предприятие е поело задължения в размер на 515 млн. евро (31 %) и е извършило плащания в размер на 111 млн. евро (7 % от заделените средства) за изпълнението на първата група проекти. Ниското ниво на плащанията се дължи основно на закъсненията при сключването на договорите за безвъзмездна помощ с партньорите от промишления сектор в рамките на програма „Хоризонт 2020“.

30. От 1,638 млрд. евро във вид на непаричен принос и парични вноски, които трябва да бъдат направени от членовете от промишления сектор за дейностите на Съвместното предприятие, към края на 2016 г. партньорите от промишления сектор са докладвали 83,8 млн. евро непарични вноски, 47,2 млн. евро от които са били валидирани от изпълнителния директор.

31. В резултат на това, в края на 2016 г. общите вноски на членовете от промишления сектор за дейностите на Съвместното предприятие по програма „Хоризонт 2020“ възлизат на 83,8 млн. евро, а паричната вноска на ЕС е в размер на 135 млн. евро.

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Рамка за вътрешен контрол

32. Съвместното предприятие е въвело ефективни процедури за предварителен контрол чрез финансови и оперативни документни проверки и извършва последващи одити на заявленията за възстановяване на разходите по 7РП. Тези проверки са ключови инструменти за оценяване на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, включително паричния и непаричния принос към Съвместното предприятие от членовете, различни от ЕС. Остатъчният процент грешки от последващите одити, докладван от Съвместното предприятие за 2016 г., е 1,67 %⁽¹⁰⁾.

Управление на безвъзмездната помощ по програма „Хоризонт 2020“

33. В края на 2016 г. — третата година от изпълнението на програма „Хоризонт 2020“ — Съвместното предприятие е завършило само частично интегрирането на системите си за контрол към общите инструменти на Комисията за управление и мониторинг на безвъзмездната помощ по програма „Хоризонт 2020“.

Предварителни проверки и мониторинг на заявките за възстановяване на разходи

34. Съвместното предприятие се сблъсква със закъснения при плащанията на бенефициентите (университети, изследователски организации и МСП). Това показва слабости в процедурите за вътрешен контрол и мониторинг за докладите по проектите и съответните заявки за възстановяване на разходи, които оказват отрицателно влияние върху ефикасността на изпълнението на проектите.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Baudilio TOMÉ MUGURUZA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 19 септември 2017 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

⁽¹⁰⁾ Годишен отчет за дейността на Съвместно предприятие ИИЛ за 2016 г., стр. 102.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

Година	Коментар на ЕСП	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/Предстоящи)
	<i>Ключови контроли и системи за надзор</i>	
2014 г.	Изпълнението на оперативните предварителни контроли във връзка с изплащането на разходите по проектите не е документирано в достатъчна степен в следните критични области: а) Формулярът за предварителен контрол, използван от научните проектни ръководители на ИИЛ, се фокусира върху административното, а не върху оперативното съответствие, тъй като не определя ясно и не коментира статуса на проекта (в процес на изпълнение, в процес на изпълнение поради недостатъци, прекратен/отменен) и неговите резултати (без резерви, с резерви, които изискват пояснение, със сериозни резерви); б) плащането е извършено, без научният проектен ръководител да е приел официалния списък с резултатите и без позоваване на оценката на резултатите от научния проектен ръководител.	Завършени
	<i>Конфликти на интереси</i>	
2015 г.	През юли 2015 г. Комисията е изготвила насоки за съвместните предприятия, свързани с правилата за конфликт на интереси. Тези насоки съдържат общ образец на декларацията за липса на конфликт на интереси, който следва да бъде включен в процедурите на Съвместното предприятие.	Завършени

ОТГОВОР НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

29. Относително ниското ниво на оперативните плащания се дължи на закъсненията на одобрените участници в консорциума да подпишат споразумения за консорциум, които са необходими за подписването на споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства със Съвместното предприятие „ИИЛ 2“ по програма „Хоризонт 2020“.

Освен това по проектите по програмите „Ебола“ и „Антимикробна резистентност“ бяха поискани по-малко средства от предвидените в първоначалните бюджети, което е главно поради затихването на епидемията.

31. На този етап от изпълнението на програмата е важно да се знае, че за проектите по програма „Хоризонт 2020“ са предназначени поети задължения в размер на 275,8 млн. евро от фондовете на ЕС и 249,1 млн. евро от непарични вноски от промишления сектор. Вноските от ЕС се прехвърлят на годишна основа, за да покрият авансовите плащания и разходите, заявени от бенефициерите по проектите, а разходите на промишления сектор се отчитат като непарични вноски според установените срокове за отчитане на проекта, като това започва най-рано 12 месеца след подписването на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

33. Съвместното предприятие „ИИЛ 2“ има за цел до края на 2017 г. да завърши прехода към общите инструменти за управление на програма „Хоризонт 2020“, включително прехвърлянето на данните за проектите от първите осем конкурса на Съвместното предприятие „ИИЛ 2“, които временно се съхраняват в локалната система SOFIA.

34. Съвместното предприятие „ИИЛ 2“ се сблъска с някои закъснения при получаването на периодичните доклади от бенефициерите, а тези доклади са заложили в съответното споразумение за отпускане на безвъзмездни средства. Често първите версии на периодичните доклади, изпратени от бенефициерите, не бяха пълни, тъй като липсваха някои от задължителните разходооправдателни документи. Тези закъснения се отразиха на ефективността на първата част от процеса по контрол на плащанията (подаване на доклада, получаване на доклада, проверка за пълнота). Средният срок за изплащане на заявки за възстановяване на междинни разходи през 2016 г. беше 95 дни, а поставената цел беше 90 дни.

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместно предприятие за изследване на управлението на въздушното движение в единното европейско небе за финансовата 2016 година, придружен от отговора на Съвместното предприятие

(2017/C 426/08)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Страница
ВЪВЕДЕНИЕ	1-10	57
Създаване на Съвместно предприятие SESAR	1-2	57
Управление	3-4	57
Цели	5-6	57
Ресурси	7-10	58
СТАНОВИЩЕ	11-23	58
Становище относно надеждността на отчетите	12	58
Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите	13	58
Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите	14	58
Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление	15-17	59
Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях	18-22	59
БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	24-30	60
Изпълнение на бюджета за 2016 г.	24	60
Изпълнение на многогодишния бюджет по 7РП и по програма TEN-T	25-27	60
Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“	28-30	60
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ	31-34	60
Рамка за вътрешен контрол	31	60
Отчитане и проверка на непаричните вноски по проектите в рамките на SESAR 2020	32	61
Оценка на финансовия капацитет на кандидатите в поканите за представяне на предложения	33	61
Разходна ефективност на договорите за услуги	34	61
ПРИЛОЖЕНИЕ — ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С КОМЕНТАРИ ОТ ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ		62

ВЪВЕДЕНИЕ

Създаване на Съвместно предприятие SESAR

1. Съвместното предприятие за изследване на управлението на въздушното движение в единното европейско небе (SESAR) със седалище в Брюксел е създадено през февруари 2007 г. за период от осем години и започва да работи самостоятелно на 10 август 2007 г.⁽¹⁾ През юни 2014 г. Съветът изменя неговия учредителен регламент и удължава действието на Съвместното предприятие до 31 декември 2024 г.⁽²⁾

2. Съвместното предприятие SESAR е публично-частно партньорство за разработването и внедряването на модернизирано управление на въздушното движение (УВД) в Европа. Членовете учредители са Европейският съюз (ЕС), представляван от Комисията, и Европейската организация за безопасност на въздухоплаването (Евроконтрол). След организирането на покана за изразяване на интерес, 19 публични и частни организации от сектора на въздухоплаването са придобили членство в Съвместното предприятие. Сред тях са производители на въздухоплавателни средства, производители на наземно и бордово оборудване, доставчици на аеронавигационно обслужване и летишни власти.

Управление

3. Управленската структура на Съвместното предприятие SESAR включва управителен съвет и изпълнителен директор.

4. Административният съвет се състои от представители на членовете на Съвместното предприятие SESAR и представители на заинтересованите страни (военните и гражданските ползватели на въздушното пространство, доставчиците на аеронавигационно обслужване, производителите на оборудване, летищата, персонала в сектора на управление на въздушното движение и научната общност). Административният съвет приема Генералния план за УВД, одобрен от Съвета, и осъществява цялостен контрол над изпълнението на проекта SESAR. Изпълнителният директор отговаря за оперативното управление на Съвместното предприятие.

Цели

5. Проектът SESAR има за цел да модернизира УВД в Европа чрез определяне, разработване и внедряване на нови или подобрени технологии и процедури. Проектът е разделен на три етапа:

- „Фаза на дефиниране“ (2004—2007 г.), ръководена от Евроконтрол и съфинансирана по Програмата за транс-европейските мрежи (TEN-T). Резултатът е Европейски генерален план за управление на въздушното движение, който определя съдържанието и описва развитието и разгръщането на следващото поколение съвременна система за УВД.
- Двуетапна „фаза на развитие“ (2007—2013 г., удължена до 2016 г.), управлявана от Съвместното предприятие SESAR и съфинансирана по TEN-T и Седма рамкова програма за научни изследвания (7П).
- „Фаза на разгръщане“ (2014—2024 г.), която ще се ръководи от браншови партньори от въздухоплавателния сектор и заинтересовани страни и ще се изразява в широкомащабно производство и внедряване на новата инфраструктура за управление на въздушното движение, със съфинансиране по програма „Хоризонт 2020“.

6. Целта на Съвместното предприятие SESAR по 7П и по програма TEN-T е да осигури модернизирането и да подобри безопасността на УВД в Европа, като обедини и съгласува всички свързани научноизследователски и развойни дейности в ЕС за производството на нови технологични системи, компоненти и оперативни процедури, както са описани в Генералния план за УВД (SESAR I — фаза на развитие). По програма „Хоризонт 2020“ Съвместното предприятие SESAR изпълнява програмата SESAR II (SESAR 2020) с цел координиране на изследванията и иновациите от страна на неговите заинтересовани страни (продължение на фазата на развитие) и внедряване на новата инфраструктура за УВД (фаза на разгръщане).

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 г. за създаване на Съвместно предприятие за разработване на ново поколение Европейска система за управление на въздушното движение (SESAR) (ОВ L 64, 2.3.2007 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕО) № 1361/2008 на Съвета (ОВ L 352, 31.12.2008 г., стр. 12).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 721/2014 на Съвета от 16 юни 2014 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 219/2007 за създаване на Съвместно предприятие за разработване на ново поколение Европейска система за управление на въздушното движение (SESAR) относно удължаването на срока на съществуване на Съвместното предприятие до 2024 г. (ОВ L 192, 1.7.2014 г., стр. 1).

Ресурси

7. Бюджетът за фазата на развитие на програма SESAR I за периода 2008—2015 г. е в размер на 2 100 млн. евро и се финансира поравно от ЕС, Евроконтрол и участващите публични и частни партньори от сектора на въздухоплаването. Максималният размер на вноската на ЕС възлиза на 700 млн. евро, финансирани по Седма рамкова програма за научни изследвания (7РП) и по програма TEN-T ⁽³⁾.

8. Максималният размер на вноската на ЕС за Съвместното предприятие SESAR за изпълнение на програмата SESAR 2020 възлиза на 585 млн. евро, финансирани по програма „Хоризонт 2020“ ⁽⁴⁾. Съгласно споразуменията за членство по SESAR 2020, вноската на Евроконтрол следва да бъде в размер на около 500 млн. евро, а другите членове от сектора на въздухоплаването следва да допринесат за оперативните дейности на Съвместното предприятие със средства, равни най-малко на 720,7 млн. евро. Около 90 % от финансирането от страна на Евроконтрол и другите участници ще се реализира под формата на непарични вноски.

9. По отношение на паричните вноски за административните разходи на Съвместното предприятие, Административният съвет взема решение относно размера на сумите, които трябва да бъдат внесени от всеки член на Съвместното предприятие пропорционално на договорения с него финансов принос, и определя крайните срокове, в които членовете трябва да изплатят своите вноски.

10. През 2016 г. бюджетът за плащания за Съвместното предприятие SESAR е 157,1 млн. евро (2015 г. — 136,9 млн. евро). Към 31 декември 2016 г. Съвместното предприятие наброява 44 служители (2015 г. — 41) ⁽⁵⁾.

СТАНОВИЩЕ

11. Сметната палата извърши одит на:

- а) отчетите на Съвместното предприятие, които се състоят от финансови отчети ⁽⁶⁾ и отчети за изпълнението на бюджета ⁽⁷⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г., и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Становище относно надеждността на отчетите

12. Сметната палата счита, че отчетите на Съвместното предприятие за годината, приключила на 31 декември 2016 г., дават явна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор.

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

13. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

14. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите плащания за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

⁽³⁾ Член 3 от Общото споразумение между Европейската комисия и Съвместното предприятие SESAR, декември 2009 г.

⁽⁴⁾ Член 4, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 219/2007, изменен с Регламент (ЕО) № 1361/2008.

⁽⁵⁾ Допълнителна информация относно дейностите на Съвместното предприятие може да се намери на неговия уебсайт: <http://www.sesarju.eu>

⁽⁶⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁷⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчети, в които са агрегирани всички бюджетни операции, и разяснителна информация.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

15. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент на Съвместното предприятие, ръководството отговаря за изготвянето и представянето на отчетите въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Ръководството на Съвместното предприятие носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите.

16. При изготвянето на отчетите ръководството следва да извърши оценка на способността на Съвместното предприятие да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява информация, свързана с принципа на действащо предприятие, ако е приложимо, и да използва счетоводно отчитане на база действащо предприятие.

17. Лицата, натоварени с общо управление, отговарят за контрола върху процедурата за финансово отчитане на Съвместното предприятие.

Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях

18. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че отчетите на Съвместното предприятие не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета или на съответни други органи за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но това не представлява гаранция, че при одита винаги ще бъдат разкривани евентуалните съществени неточности или несъответствия. Те могат да се дължат на измами или на грешки и се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите вземат въз основа на тези отчети.

19. Одитът включва прилагане на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите. Избраните одитни процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите и на риска от съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, необходим за изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и за осигуряването на законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите, с оглед разработване на подходящи за обстоятелствата одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на счетоводните разчети, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

20. В областта на приходите Сметната палата проверява субсидията, получена от Комисията, и прави преглед на процедурите на Съвместното предприятие за събиране на такси и други приходи, ако е приложимо.

21. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания, след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания (в т.ч. тези за закупуване на активи) към момента на тяхното извършване.

22. При изготвянето на настоящия доклад и становище Сметната палата взе предвид резултатите от одита на отчетите на Съвместното предприятие, извършен от независим външен одитор, в съответствие с член 208, параграф 4 от Финансовия регламент на ЕС⁽⁸⁾.

23. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ**Изпълнение на бюджета за 2016 г.**

24. Като се вземат предвид неизползваните бюджетни кредити за плащания от предходни години (5,7 млн. евро), окончателният бюджет за 2016 г., финансиран от 7РП и програма „Хоризонт 2020“, включва бюджетни кредити за поети задължения в размер на 101,4 млн. евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 162,8 млн. евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и за извършване на плащания е съответно 95,7 % и 63,2 %. Ниската степен на изпълнение на бюджетните кредити за плащания се дължи най-вече на закъснения в изпълнението на проучванията и разработките, извършвани от членовете на Съвместното предприятие SESAR.

Изпълнение на многогодишния бюджет по 7РП и по програма TEN-T

25. От общия оперативен и административен бюджет в размер на 892,8 млн. евро за дейности в рамките на SESAR I ⁽⁹⁾, до края на 2016 г. съвместното предприятие SESAR е поело задължения в размер на 827,4 млн. евро и е извършило плащания в размер на 704,2 млн. евро (79 % от наличния бюджет).

26. От предоставените от другите членове парични и непарични вноски в общ размер на 1 254,5 млн. евро за оперативни и административни дейности на Съвместното предприятие SESAR (670,2 млн. евро от Евроконтрол и 584,3 млн. евро от участниците от сектора на въздухоплаването), до края на 2016 г. Съвместното предприятие е валидирано вноски в размер на 910 млн. евро, (427,7 млн. евро от Евроконтрол и 482,3 млн. евро от участниците от сектора на въздухоплаването). До края на 2016 г. на Съвместното предприятие SESAR са докладвани непарични вноски в размер на 133,5 млн. евро от другите негови членове (49,2 млн. евро от Евроконтрол и 84,2 млн. евро от участниците от сектора на въздухоплаването).

27. В края на 2016 г. общите парични вноски от ЕС възлизат на 597,1 млн. евро, като общите парични и непарични вноски от Евроконтрол са в размер на 476,9 млн. евро, а от участниците от сектора на въздухоплаването — 566,5 млн. евро.

Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“

28. От общо 585-те млн. евро средства по „Хоризонт 2020“, предназначени за Съвместно предприятие SESAR за изпълнението на SESAR 2020, до края на 2016 г. Съвместното предприятие е поело ангажименти в размер на 61,6 млн. евро и е извършило плащания в размер на 49,9 млн. евро (8,5 % от заделените средства). Плащанията представляват най-вече авансови плащания за първата вълна проекти по SESAR 2020.

29. Към края на 2016 г. общите парични вноски от ЕС за оперативните дейности на Съвместното предприятие възлизат на 56,8 млн. евро.

30. Другите членове следва да предоставят парични и непарични вноски в размер на 1 220,7 млн. евро за оперативните дейности на Съвместното предприятие в рамките на SESAR 2020 (500 млн. евро от Евроконтрол и 720,7 млн. евро от участниците от сектора на въздухоплаването). Към края на 2016 г. обаче проектите по SESAR 2020 са се намирали в ранните етапи от изпълнението си и Административният съвет не е валидирал никакви непарични и парични вноски.

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ**Рамка за вътрешен контрол**

31. Съвместното предприятие SESAR е въвело процедури за предварителен контрол въз основа на финансови и оперативни документни проверки и извършва последващи одити на бенефициенти. Тези проверки са ключови инструменти за оценяване на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, в т.ч. паричните и непаричните вноски в Съвместното предприятие от негови членове, различни от ЕС. Процентът остатъчни грешки за последващите одити, докладван от Съвместното предприятие за 2016 г., е 1,34 % ⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Общият бюджет от 892,8 млн. евро се състои от 700 млн. евро парична вноска от ЕС, финансирана от програмите 7РП и TEN-T, 165 млн. евро парична вноска от Евроконтрол и 27,8 млн. евро парична вноска от членовете от областта на въздухоплавателната индустрия.

⁽¹⁰⁾ Годишен отчет за дейността на Съвместно предприятие SESAR за 2016 г., стр. 81.

Отчитане и проверка на непаричните вноски по проектите в рамките на SESAR 2020

32. Съвместното предприятие SESAR все още не е въвело специфични насоки за членовете и техните външни одитори по отношение на декларирането и сертифицирането на непаричните вноски на членовете за проектите по SESAR 2020. Съвместното предприятие не е изготвило и вътрешни насоки относно извършваните от него предварителни проверки на заявките за разходи по проекти в рамките на SESAR 2020 въз основа на стратегията на Комисията за предварителен контрол за програма „Хоризонт 2020“.

Оценка на финансовия капацитет на кандидатите в поканите за представяне на предложения

33. При ограничената покана за представяне на предложения за изследвания в областта на промишлеността, отворена само за членовете на Съвместното предприятие от промишления сектор, Съвместното предприятие е отпуснало безвъзмездна финансова помощ на проектни консорциуми въпреки факта, че в два случая извършените от Изпълнителната агенция за научни изследвания проверки на финансовата устойчивост на бенефициентите са показали, че финансовият капацитет на члена от промишления сектор, координиращ консорциумите, е недостатъчен. Това предполага по-висок финансов риск за завършването на тези проекти, като финансовият риск е по-висок и за другите проекти, в които участват тези двама бенефициенти. Решението на изпълнителния директор в тези два случая се основава на допълнителните извънредни оценки на риска, извършени от служителите на Съвместно предприятие SESAR. Все още обаче Съвместното предприятие не е изградило систематична вътрешна процедура за преоценка на евентуална слаба финансова устойчивост на координатор на проектна помощ, в т.ч. мерки за намаляване и компенсиране на увеличения финансов риск.

Разходна ефективност на договорите за услуги

34. При организирането на процедури за възлагане на поръчки Съвместното предприятие определя максимален размер на бюджета за поръчките. Този максимален размер не се основава на систематична процедура за оценка на разходите и на подходяща система за определяне на разумна пазарна цена. Това не гарантира разходната ефективност на многогодишните договори за услуги на Съвместното предприятие, тъй като опитът показва, че повечето получени оферти са се доближавали до максималния бюджет.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Baudilio TOMÉ MUGURUZA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 19 септември 2017 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

Година	Коментар на ЕСП	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/Предстоящи)
	<i>Конфликти на интереси</i>	
2015 г.	През юли 2015 г. Комисията е изготвила указания за съвместните предприятия, свързани с правила за конфликт на интереси. Тези указания съдържат единен образец за декларация за липса на конфликт на интереси, който Съвместното предприятие следва да включи в процедурите си.	Завършени

ОТГОВОР НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

24. Една от основните причини за закъсненията в плащанията за проучвания и разработки, извършени от членовете на Съвместното предприятие, бяха трудностите във връзка с приспособяването на общите ИТ инструменти за програмата „Хоризонт 2020“ към специфичните нужди на Съвместното предприятие SESAR. Този процес започна през 2016 г. и все още не е приключил.

30. Що се отнася до проектите по SESAR 2020 с ограничени покани за представяне на предложения, очаква се членовете да подадат първите си декларации за разходите през 2018 г. Едва след това Съвместното предприятие SESAR ще започне да валидира непаричните вноски.

32. През декември 2016 г. Административният съвет прие „Методология и процес на валидиране на непаричните вноски за Съвместното предприятие SESAR (само по програмата SESAR 2020)“. Съгласно този документ Съвместното предприятие ще разработи мандат и образец на сертификат, които следва да бъдат представени на Административния съвет в разумен срок преди получаването на непаричните вноски през 2018 г. Съвместното предприятие SESAR ще проучи дали има нужда да се адаптира стратегията на Комисията за предварителен контрол за програма „Хоризонт 2020“ съобразно специфичните рискове, свързани с проектите по SESAR 2020. Дотогава Съвместното предприятие SESAR ще прилага по аналогия стратегията на Комисията за предварителен контрол.

33. Въз основа на резултатите от допълнителните оценки на риска, извършени съгласно насоките на „Хоризонт 2020“, Съвместното предприятие SESAR заключи, че отхвърлянето на координаторите на проектите единствено заради анализа, извършен от Изпълнителната агенция за научни изследвания, е могло да изложи Съвместното предприятие на значителен риск от обжалване. Съвместното предприятие SESAR изразява съгласие, че е необходимо да се въведе вътрешна процедура за повторна оценка на финансовата устойчивост на координаторите на проекти за отпускане на безвъзмездни средства, включително мерки за намаляване и компенсиране на увеличените финансови рискове.

34. В отговор на констатацията на Палатата, през април 2017 г. Съвместното предприятие SESAR въведе методология за систематично оценяване на нуждите и разходите за договорите още на етапа на планиране на процедурите за възлагане на поръчки. Методологията вече е приложена в няколко случая.

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместното предприятие Shift2Rail за финансовата 2016 година,
придружен от отговора на Съвместното предприятие

(2017/C 426/09)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Страница
ВЪВЕДЕНИЕ	1-11	65
Създаване на съвместното предприятие Shift2Rail	1-2	65
Управление	3-6	65
Цели	7-8	65
Ресурси	9-11	66
СТАНОВИЩЕ	12-24	66
Становище относно надеждността на отчетите	13	66
Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите	14	66
Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите	15	66
Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление	16-18	67
Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях	19-23	67
БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	25-29	68
Изпълнение на бюджета за 2016 г.	25	68
Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“	26-29	68
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ	30-33	68
Рамка за вътрешен контрол	30	68
Стратегия за борба с измамите	31	68
Оценка на проектните заявления по поканите за представяне на предложения	32	68
Процедури за възлагане на поръчки	33	69

ВЪВЕДЕНИЕ

Създаване на съвместното предприятие Shift2Rail

1. Съвместно предприятие Shift2Rail (или S2R) със седалище в Брюксел е създадено през май 2014 г.⁽¹⁾ за период от десет години и започва своята самостоятелна дейност на 24 май 2016 г. Тъй като Съвместното предприятие започва да работи самостоятелно през 2016 г., отчетите за тази година са първите финансови отчети на S2R, одитирани от ЕСП.

2. Съвместно предприятие S2R представлява публично-частно партньорство в железопътния сектор. Учредителните членове на Съвместното предприятие са Европейския съюз (ЕС), представляван от Комисията, и партньори от железопътния сектор (основни заинтересовани страни, в т.ч. производители на железопътно оборудване, железопътни предприятия, управители на инфраструктури и изследователски центрове). Други структури могат да участват в Съвместното предприятие като асоциирани членове.

Управление

3. Управленската структура на Съвместното предприятие S2R включва управителен съвет, изпълнителен директор, научен комитет и група на представителите на държавите.

4. Управителният съвет се състои от 22-ма членове, с двама представители на Комисията и по един представител за всеки участник от промишления сектор. Той отговаря за стратегическата ориентация и действията на Съвместното предприятие и следи за изпълнението на неговите дейности. Изпълнителният директор е натоварен с ежедневното управление на Съвместното предприятие.

5. Научният комитет и групата на представителите на държавите са консултативни органи. Научният комитет предоставя становища относно научните и технологичните приоритети, които следва да бъдат отразени в годишните работни програми на Съвместното предприятие. Групата на представителите на държавите обединява държавите членки на ЕС и страните, асоциирани към Рамковата програма за научни изследвания „Хоризонт 2020“. Групата може да предоставя становища относно стратегическата ориентация на Съвместното предприятие и относно връзките между дейността на S2R и съответните национални или регионални програми за научни изследвания и иновации.

6. Уставът на Съвместното предприятие S2R също така предвижда:

- специфична консултативна роля за Европейската железопътна агенция, която допринася за разработването и изпълнението на работните планове на S2R и следи за това дейностите на S2R да имат за резултат технически стандарти, гарантиращи оперативната съвместимост и безопасността;
- създаването на ръководни комитети на програмите за иновации, които се състоят от представител на всеки учредител и асоцииран член, както и на програмна служба, която е натоварена с предоставянето на техническа подкрепа и изпълнението на всяка програма за иновации.
- възможността за създаване на работни групи от експерти, които да подпомагат Съвместното предприятие в изпълнението на неговите задачи.

Цели

7. Съвместното предприятие S2R има за цел да предостави на железопътния сектор платформа за съвместна работа, насочена към стимулиране на иновациите. Съвместното предприятие се стреми да развива, интегрира, демонстрира и доказва в практиката иновативни технологии и решения, които спазват строги стандарти за безопасност, с цел да постигне:

- намаляване с 50 % на разходите през жизнения цикъл на системата за железопътен транспорт;
- увеличаване със 100 % на капацитета на системата за железопътен транспорт;
- увеличаване с 50 % на надеждността и навременността на железопътните услуги;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 642/2014 на Съвета от 16 юни 2014 г. за създаването на съвместно предприятие Shift2Rail (ОВ L 177, 17.6.2014 г., стр. 9).

- отстраняване на техническите пречки, които спъват постигането на оперативна съвместимост и ефикасност;
- намаляване на външните негативни ефекти, свързани с железопътния транспорт, по-специално шума, вибрациите, емисиите и другите въздействия върху околната среда.

8. Целите са да се постигне единно европейско железопътно пространство, да се повиши привлекателността и конкурентоспособността на европейската железопътна система; да се осигури прехвърлянето на товари към железопътния от автомобилния транспорт и да се поддържа водещата позиция на европейската железопътна индустрия на световния пазар.

Ресурси

9. Максималният размер на вноската на ЕС за дейностите на Съвместното предприятие S2R възлиза на 450 млн. евро ⁽²⁾, която се финансира по програма „Хоризонт 2020“. Членовете на Съвместното предприятие от промишления сектор внасят средства, равни най-малко на 470 млн. евро ⁽³⁾ под формата на парични и непарични вноски с размер най-малко 350 млн. евро за оперативните дейности и административните разходи на Съвместното предприятие и най-малко 120 млн. евро непарични вноски за допълнителни дейности ⁽⁴⁾.

10. Административните разходи на Съвместното предприятие S2R не могат да надвишават 27 млн. евро и се покриват от паричните вноски на членовете, разпределени поравно на годишна основа между ЕС и членовете от промишления сектор ⁽⁵⁾.

11. През 2016 г. бюджетът за плащания за съвместното предприятие S2R е в размер на 51,4 млн. евро. Към 31 декември 2016 г. Съвместното предприятие е имало 17 служители ⁽⁶⁾.

СТАНОВИЩЕ

12. Сметната палата извърши одит на:

- а) отчетите на Съвместното предприятие, които се състоят от финансови отчети ⁽⁷⁾ и отчети за изпълнението на бюджета ⁽⁸⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г., и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Становище относно надеждността на отчетите

13. Сметната палата счита, че отчетите на Съвместното предприятие за годината, приключила на 31 декември 2016 г., дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор.

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

14. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

15. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите плащания за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

⁽²⁾ Член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 642/2014.

⁽³⁾ Член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 642/2014.

⁽⁴⁾ Както постановява член 4, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 642/2014, допълнителните дейности са извън работния план и бюджета на Съвместното предприятие, но допринасят за постигане на целите на генералния план за S2R. В съответствие с член 4, параграф 4 от същия Регламент разходите за извършване на допълнителни дейности подлежат на заверка от независим външен одитор и не се подлагат на одит от съвместното предприятие S2R, ЕСП или друг орган на ЕС.

⁽⁵⁾ Член 16, параграф 2 от устава на Съвместното предприятие S2R (приложение I към Регламент (ЕС) № 642/2014).

⁽⁶⁾ Допълнителна информация относно дейностите на Съвместното предприятие може да се намери на неговия уебсайт: <http://shift2rail.org>

⁽⁷⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁸⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчети, в които са агрегирани всички бюджетни операции, и разяснителна информация.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

16. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент на Съвместното предприятие, ръководството отговаря за изготвянето и представянето на отчетите въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Ръководството на Съвместното предприятие носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите.

17. При изготвянето на отчетите ръководството следва да извърши оценка на способността на Съвместното предприятие да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява информация, свързана с принципа на действащо предприятие, ако е приложимо, и да използва счетоводно отчитане на база действащо предприятие.

18. Лицата, натоварени с общо управление, отговарят за контрола върху процедурата за финансово отчитане на Съвместното предприятие.

Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях

19. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че отчетите на Съвместното предприятие не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета или на съответни други органи за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но това не представлява гаранция, че при одита винаги ще бъдат разкривани евентуалните съществени неточности или несъответствия с приложимата нормативна уредба, които могат да се дължат на измами или на грешки. Тези неточности или несъответствия се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите ще вземат въз основа на тези отчети.

20. Одитът включва прилагане на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите. Избраните одитни процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите и на риска от съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, необходим за изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и за осигуряването на законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите, с оглед разработване на подходящи за обстоятелствата одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на счетоводните разчети, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

21. В областта на приходите Сметната палата проверява субсидията, получена от Комисията, и прави преглед на процедурите на Съвместното предприятие за събиране на такси и други приходи, ако е приложимо.

22. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания, след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания (в т.ч. тези за закупуване на активи) към момента на тяхното извършване.

23. При изготвянето на настоящия доклад и на Декларацията за достоверност Сметната палата взе предвид резултатите от одита на отчетите на Съвместното предприятие, извършен от независим външен одитор, в съответствие с член 208, параграф 4 от Финансовия регламент на ЕС⁽⁹⁾.

24. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ**Изпълнение на бюджета за 2016 г.**

25. Като се вземат предвид неизползваните бюджетни кредити за плащания от предходни години (0,9 млн. евро), окончателният бюджет за 2016 г. включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 50,2 млн. евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 52,3 млн. евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и извършване на плащания е съответно 94 % и 82 %. Повечето плащания, извършени от Съвместното предприятие през 2016 г., представляват авансово финансиране на проекти по програма „Хоризонт 2020“, избрани по покани за представяне на предложения от 2015 г. и 2016 г.

Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“

26. От общо 450 млн. евро от средствата по програма „Хоризонт 2020“, предназначени за инициативата S2R, 52 млн. евро са заделени за работната програма „Транспорт“ на „Хоризонт 2020“ за периода 2014—2015 г., управлявана от Европейската комисия, което означава, че на Съвместното предприятие S2R са отпуснати 398 млн. евро. До края на 2016 г. Съвместното предприятие е поело задължения в размер на 92,4 млн. евро⁽¹⁰⁾ и е извършило плащания в размер на 42,7 млн. евро (10,7 % от заделените средства) за изпълнението на първата група проекти.

27. От 350-те млн. евро вноски, които е трябвало да бъдат направени от членовете от промишления сектор за оперативните дейности и административните разходи на Съвместното предприятие, в края на 2016 г. — четири месеца след като Съвместното предприятие е стартирало първите си проекти по „Хоризонт 2020“, тези членове са отчетли непарични вноски в размер на 4,5 млн. евро за оперативни дейности, от които са били сертифицирани 3 млн. евро. Освен това Управителният съвет е валидирал парични вноски за административните разходи на Съвместното предприятие в размер на 3,2 млн. евро.

28. От 120 млн. евро вноски на членовете от промишления сектор, които е следвало да бъдат направени за допълнителни дейности, към края на 2016 г. тези членове вече са докладвали 55 млн. евро (45,8 %), от които 35,2 млн. евро са били сертифицирани.

29. В резултат на това в края на 2016 г. общият принос на членовете от промишления сектор възлиза на 62,7 млн. евро, а паричният принос на ЕС е 48,5 млн. евро.

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ**Рамка за вътрешен контрол**

30. Съвместното предприятие S2R е изготвило план за действие за изпълнение на своята рамка за вътрешен контрол, който взема предвид резултатите от оценка на риска, извършена от Службата за вътрешен одит на Комисията през декември 2016 г. Очаква се стартирането на последващи одити на исканията за възстановяване на средства от независими външни одитори след валидирането на първите искания за средства през 2017 г.

Стратегия за борба с измамите

31. Стратегията на Комисията за борба с измамите в областта на изследванията е задължителна за Съвместното предприятие S2R. Въпреки това към края на 2016 г. Съвместното предприятие все още не е извършило специфична оценка на риска по отношение на измамите, нито е изготвило план за действие за изпълнението на собствената си стратегия за борба с измамите, която се основава на предоставена от Комисията методология.

Оценка на проектните заявления по поканите за представяне на предложения

32. В два от осемте случая, одитирани от Сметната палата, Съвместното предприятие е предоставило финансиране на проектни консорциуми въпреки факта, че извършените от Изпълнителната агенция за научни изследвания проверки на финансовата устойчивост на бенефициентите са показали, че финансовият капацитет на членовете от промишления сектор, координиращи консорциумите, е недостатъчен. Това предполага наличието на висок финансов риск за завършването на тези проекти. Финансовият риск е особено значим в един случай, при който на координиращия партньор са разпределени над 45 % от общото финансиране по проекта.

⁽¹⁰⁾ Тази сума включва неусвоени бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 45,1 млн. евро, които са одобрени от Комисията през предходната година и са пренесени за 2016 г., за да бъдат използвани от Съвместното предприятие.

Процедури за възлагане на поръчки

33. При организирането на процедури за възлагане на поръчки Съвместното предприятие определя максимален размер на бюджета за поръчките. Липсват данни, че този максимален размер се основава на процедура за оценка на разходите и на подходяща система, използваща референтни пазарни цени. По този начин не може да се гарантира разходна ефективност на многогодишните договори за услуги на Съвместното предприятие, тъй като опитът показва, че повечето получени оферти са се доближавали до максималния бюджет.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Baudilio TOMÉ MUGURUZA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 19 септември 2017 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

ОТГОВОР НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

31. През 2017 г. Съвместното предприятие S2R предприе първите мерки за изготвяне на собствен план за действие за борба с измамите, а именно организирана от OLAF среща за повишаване на осведомеността на персонала на Съвместното предприятие S2R във връзка с борбата с измамите и оценка на риска в това отношение. Предстои да се извърши оценка на въздействието, която да определи най-важните цели за смекчаване на основните слабости (през четвъртото тримесечие на 2017 г.), и оценка на стратегията за борба с измамите и плана за действие (юни 2018 г.).

32. И в двата случая решението на S2R взе предвид по-широкообхватните отношения на Съвместното предприятие с въпросните два учредителни члена и необходимото проследяване.

След първия контролен етап (междинно плащане за проекта през май 2017 г.) бяха отбелязани положителни оперативни постижения и по двата проекта. Освен това беше извършена повторна оценка на едната от двете структури по отношение на необходимостта да изпълнява роля на координатор на проект за нов проект през 2017 г., а резултатът от проверката за финансова устойчивост вече е „приемлив“.

33. Подходът на Съвместното предприятие S2R е съобразен с наредбите на Наръчника за възлагане на обществени поръчки на Комисията и с принципите на Финансовия регламент. Въпреки това по време на етапа на планиране Съвместното предприятие ще приложи в допълнение за всеки отделен случай метод за документиране на резултата от извършеното проучване на пазарната цена.

